

Kovo 11-ąją – Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimui 20 metų!

Bendra Kovo 11-osios Nepriklausomybės Akto signatarų ir Seimo pirmininkės Irenos Degutienės nuotrauka.

ELTA

UŽSIENIO VALSTYBIŲ VADOVAI SVEIKINA LIETUVĄ

Vilnius, kovo 11 d. Kovo 11-osios - Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga Respublikos Prezidentę Dalią Grybauskaitę ir visus šalies žmones sveikina Prancūzijos, Rusijos, Vokietijos, Europos Komisijos ir Europos Sąjungos valstybių vadovai.

„Esu labai laimingas, kad strateginė partnerystė, kurios politinę deklaraciją mes pasirašėme praeitų metų rugsėjo 4 d. mūsų susitikimo metu, dar labiau suartino Prancūziją ir Lietuvą. Mūsų šalių bendradarbiavimas, ypač energetikos ir ilgalaikės plėtros srityse, yra daug žadantis. Ketinu skirti mūsų partnerystei visą savo dėmesį ir Europos Sąjungos viduje“, - rašo Prancūzijos Respublikos Prezidentas **Nikolia Sarkozy**.

Rusijos Federacijos Prezidento **Dmitrij Medvedev** sveikinimo laiške teigiama, jog Rusija nuoširdžiai nori plėtoti geros kaimynystės ir konstruktyvius santykius su Lietuva, kurie remtųsi tarpusavio pagarba ir atsižvelgtų į viena kitos interesus. D. Medvedev nuomone, Lietuvos ir Rusijos valstybės sieja ne tik įvairialypis bendradarbiavimas įvairiose tarpvalstybinio bendravimo srityse, bet ir daugiaamžė bendra istorija.

Europos Komisijos Pirmininkas **Jose Manuel Barroso** sveikinimo laiške pabrėžia, kad Lietuvos laimėjimai per pastaruosius dvidešimt metų išpūdingi.

„Šiandien Lietuva didžiuojasi, kad yra Europos Sąjungos narė kartu su kitomis dvidešimt šešiomis valstybėmis

narėmis, kurios remia Akte dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo įtvirtintas vertybes - „žmogaus, piliečio ir tautinių bendrijų teises“. Europos Sąjungai Lietuva suteikė naujo dinamizmo“, - rašo EK Pirmininkas.

Vokietijos Federacinės Respublikos Prezidentas **Horst Köhler** sveikindamas Lietuvą pažymi, jog lietuviai prieš 20 metų ne tik iškovojo nepriklausomybę, bet ir stebėtinu būdu atstatė savo šalį ir nuvedė į Europos Sąjungą. Vokietijos vadovo nuomone, Lietuvos integracija į Europos Sąjungą leis šaliai sėkmingai įveikti dabartinius ir būsimuosius iššūkius.

„Man malonu nuoširdžiai pasveikinti Jus Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmečio proga, ir palin-

KOVO 11-OJI TAPO ŠVYTURIU LAISVĖS SIEKIANČIOMS TAUTOMS

Washington, DC, kovo 10 d. Lietuvos žmonės nepriklausomybės atkūrimo 20-ųjų metinių proga pasveikino JAV prezidentas Barack Obama.

kėti Jums ir draugiškai lietuvių tautai klestėjimo bei tolesnės sėkmės“, - rašoma Ukrainos Prezidento **Viktor Janukovič** sveikinimo laiške Lietuvos Prezidentei. Draugiškumas ir tarpusavio supratimas tradiciškai apsprendė Lietuvos ir Ukrainos santykius bei teigė, esąs įsitikinęs, kad Ukrainos ir Lietuvos ryšiai toliau stiprės abiejų tautų labui.

Kovo 11-osios proga Lietuvą taip pat sveikina kaimyninių šalių, kitų Europos Sąjungos bei pasaulio valstybių vadovai.

Prezidentės spaudos tarnyba

Kovo 11-osios įvykiai buvo lemiami sugrąžinant demokratines vertybes Vidurio ir Rytų Europoje, o prieš 20 metų parodyta jėga ir vienybė įkvepia ir šiandien, teigia Jungtinių Valstijų prezidentas.

Pasak JAV prezidento Barack Obama, Lietuva tapo švyturiu kitoms laisvės siekiančioms pasaulio tautoms.

„Kovo 11-osios įvykiai buvo lemiami sugrąžinant demokratines vertybes Vidurio ir Rytų Europoje. Tuo metu drąsūs piliečiai negalėjo numatyti savo veiksmų pasekmių, bet jie nenustojo ryžto. Jie tapo vilties švyturiu pasaulio tautoms, siekiančioms laisvės, demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms“, - sakoma B. Obama sveikinimo laiške.

VILNIUJE RODOMAS ADOMO VARNO KŪRINYS „MINDAUGO KARŪNAVIMAS“

Vilnius, kovo 10 d. (LRT). Radvilų rūmuose pristatyta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-mečio minėjimo programos lietuvių išeivijos dailininkų paroda „Dovana nepriklausomai Lietuvai“.

Lietuvių išeivijos dailininkų paroda „Dovana nepriklausomai Lietuvai“ atidaryta minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-mečių.

Kaip mena LDM direktorius Romualdas Budrys, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 10-mečio proga 2000-aisiais buvo surengta didžiulė paroda „Sugrįžusi išeivijos dailė“. „Ši paroda

atspindėjo Lietuvos dailės muziejuje sukaupto daugiau kaip 6 tūkst. eksponatų išeivijos dailės rinkinio vertingiausias kolekcijas, Čiurlionio galerijos Čikagoje Lietuvai kauptus rinkinius.

Minint Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmetį, Radvilų rūmai vėl atveria sales išeivijos dailei. Parodoje „Dovana nepriklausomai Lietuvai“ rodomos vertingos kolekcijos, pastaraisiais metais perduotos daugiausia pačių kūrėjų iniciatyva ir paskutine valia, taip pat dailininkų artimųjų, išeivių institucijų dovomis. (Nukelta į 9 psl.)

Adomo Varno istorinė drobė „Mindaugo karūnavimas“, Domo Adomaičio dovana Lietuvai. Kūrinys rodomas parodoje Radvilų rūmuose iki gegužės 31 dienos.

ELTA

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Minėti Kovo 11-osios 20-mečio atvyko 5 užsienio valstybių vadovai, per 10 delegacijų, kurioms vadovavo parlamentų pirmininkai ar vicepirmininkai. Iškilminguose renginiuose buvo Estijos prezidento Toomas Hendrik Ilves, Latvijos vadovas Valdis Zatleris, Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski, Slovėnijos prezidentas Danil Tuerk, Suomijos vadovė Tarja Halonen. Nepriklausomos valstybės atkūrimo iškilmėse taip pat dalyvavo Armėnijos Nacionalinės Asamblėjos vicepirmininkas Samvel Nikojan, Bulgarijos parlamento vicepirmininkas Pavel Šopova, Čekijos Atstovų Rūmų pirmininkas Miloslav Vlček, Gruzijos parlamento pirmininkas David Bakradzė, Islandijos Altingo pirmininkė Asta R. Johanesdot, buvęs **JAV Kongreso pirmininkas John Dennis Hastert**, Jungtinės Karalystės Bendruomenių Rūmų narys Peter Atkinson, Lenkijos Senato vicemaršalas Zbignew Romaszewski, Lenkijos Seimo maršalo pavaduotoja Ewa Kierzkowska, Moldovos parlamento pirminkas Mihai Ghimpu, Norvegijos Stortingo vicepirmininkė Marita Nybak, Slovėnijos Nacionalinės Asamblėjos vicepirmininkas Vasja Klavora, Suomijos Eduskuntos vicepirmininkė Tarja Filatov, Švedijos Riksdago Pirmininkas Per Westerberg, Vengrijos parlamento vicepirmininkas Gabor Vilagosi. Į Vilnių švęsti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-mečio pakviestas ir Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka nedalyvavo.

„**Prieš dvidešimt metų**, nepaisydami skirtumų,ėjome Sąjūdžio suvienyti ir laisvės pašaukti. Patyrėme, koks gražus ir kilnus žmogus, kovojantis už savo siekį. Kokia stipri ir vieninga tauta, kovojanti už savo orumą“, – sakė prezidentė **Dalia Grybauskaitė** išlimingame Seimo posėdyje, skirtame Lietuvos nepriklausomybės atklūrimo 20-osioms metinėms paminėti. Prezidentė pabrėžė, kad prieš 20 m. Kovo 11-osios akto signatarai nesvyravo, būrė žmones į Sąjūdį, vedė į rinkimus ir skelbė Lietuvos nepriklausomą valstybę.

Prezidentas, Kovo 11-osios Akto signataras **Algirdas Brazauskas**, sveikindamas Lietuvos žmones, linki nusiteikti ryžtingai ir aktyviai įsilieti į valstybės gyvenimą.

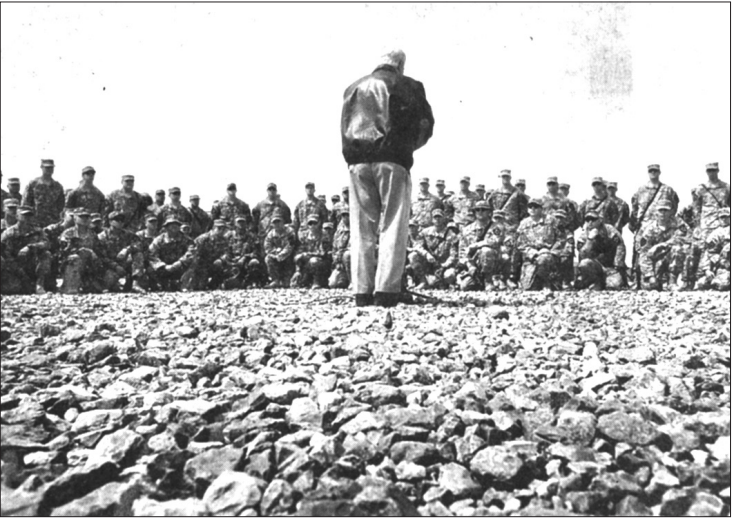
Kovo 11-osios Aktas buvo ne tik dėsninga tautinio atgimimo atomazga, sako Seimo pirmininkė **Irena Degutienė**. Tai, jos teigimu, buvo tąsa istorijos, rašytos Lietuvos karaliaus Mindaugo laikais ir tęstos 19-ojo amžiaus sukilėlių, pirmųjų Respublikos savanorių ir pokario partizanų kovose.

Lietuva turi teisę bent pageidauti, kad ir į rytus, ir į vakarus nuo jos būtų draugiškos, teisinės, europietiškos valstybės. Tai per Seime vykusį iškilmingą Kovo 11-osios jubiliejaus minėjimą pareiškė Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininkas, Europos Parlamento narys **Vytautas Landsbergis**.

Per Nepriklausomybės 20-metį Lietuvoje gerovės laukta kaip loterijos laimėjimo, užuot išisąmoninus jos būtiną ryšį su sąžiningu triūsu. Todėl teisingumo ir teisėtumo troškimas dažnai likdavo be atsako, pabrėžė savo sveikinimo kalboje Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas **Audrys Juozas Bačkis**, pasakyoje iškilimėse Seime Kovo 11-osios proga.

„**Džiaugsmas. Pasididžiavimas. Prisiminimai**“, – taip atsakė buvęs aktyvus Sąjūdžio veikėjas **Justinas Marcinkevičius**, paklaustas, su kokiais jausmais ir mintimis pasitinka Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-metį. Šiandien jam sukanka 80 metų. „Laisvė neišsemiama, – kalbėjo poetas. – Kadaisė viename eilėraštyje, kuris vadinosi „Laisvė“ ir dabar yra dainuojamas, esu parašęs: „O nesibaigianti kelionė į tave!“ Tikrai nesibaigianti.“

LRT, ELTA, LRS, LR URM

JAV Gynybos sekretorius Robert M. Gates kalba amerikiečių kariams, atvykęs į talibanų valdytą Kandaha kraštą Afganistane. Jo apsilankymas buvo nutrauktas, kai buvo pranešta, jog talibaniečiai „siunčia“ jo sutikimui raketas. Sekretorius buvo klausiamas, kodėl amerikiečiai turi kariauti Afganistane.

AP

JAV viceprezidentas Joseph R. Biden ne kartą lankėsi Izraelyje, norėdamas, kad būtų taika tarp palestiniečių ir žydų, tačiau ir šį kartą nepavyko jam įtikinti Izraelį nutraukti namų statybas palestiniečių gyvenamose vietose. Nuotraukoje J. Biden ir Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu su žmonėmis pietauja kartu. Po to J. Biden tarėsi su Palestiniečių prezidentu M. Abbas ir išvyko į Jordaną ir Saudi Arabiją. **Reuters**

ATSISAKO DERĖTIS TARPININKAUJANT JAV

Palestiniečių prezidentas Mahmoud Abbas atsisakė derėtis su Izraeliu tarpininkaujant amerikiečiams. Apie tai jis telefonu pranešė Arabų Šalių Lygos generaliniam sekretoriui Amras Moussai. Pastarojo teigimu, toks sprendimas buvo priimtas po to, kai Izraelio vidaus reikalų ministerija pranešė apie šalies planus Rytų Jeruzalėje 1 tūkst. 600 žydų naujakurių šeimoms statyti namus.

„Palestiniečių vadovas nusprendė nepradėti derybų šiame etape, – sakė A. Moussa. – Esant dabartinėms sąlygoms palestiniečiai nėra pasirengę derėtis. Visi kontaktai nutraukti.“

Jei nepavyks sustabdyti Izraelio planų, kurie pakeis palestiniečių teritorijų, įskaitant Rytų Jeruzalę, demografinį ir geografinį vaizdą, Arabų

Šalių Lyga manys, kad derybos yra beprasmiškos, sakė Arabų Šalių Lygos generalinis sekretorius.

Kovo pradžioje Arabų Šalių Lyga pritarė planams pradėti netiesiogines palestiniečių ir izraeliečių derybas. Į aklavietę patekusias taikos derybas siekė atnaujinti Jungtinės Valstijos. Tuomet A. Moussa pareiškė, kad „tai yra paskutinė galimybė atgaivinti taikos procesą“.

Palestiniečių prezidentas visus kontaktus su Izraeliu nutraukė po plataus masto Izraelio karinės operacijos Gazos ruože 2008 metų pradžioje-2009 metų pabaigoje. Operacijos metu žuvo daugiau nei pusantro tūkstančio palestiniečių.

Apie planus Rytų Jeruzalėje statyti naujus namus Izraelis pranešė tuo metu,

JAV IR PALESTINIEČIAI PIKTINASI NAUJOMIS IZRAELIO STATYBOMIS

JAV viceprezidentui Joe Biden siekiant atgaivinti Artimųjų Rytų taikos procesą, Izraelis paskelbė apie 1 tūkst. 600 naujų butų žydų naujakuriams statybą Rytų Jeruzalėje. JAV ir palestiniečiai į tai reagavo su pasipiktinimu, praneša agentūra **AFP**.

Izraelio vidaus reikalų ministerijos duomenimis, 1 tūkst. 600 butų turėtų iškilti ultraortodoksų žydų gyvenamame Jeruzalės Ramat Šlomo rajone. Izraelio vyriausybė, spaudžiama JAV, lapkričio pabaigoje paskelbė 10 mėnesių žydų gyvenviečių statybos moratoriumą Vakaru krante. Tačiau šis moratoriumas negalioja Izraelio 1967 metais užimtai ir vėliau aneksuotai Rytų Jeruzalei.

Palestinos prez. Mahmud Abbas per pokalbį telefonu su Arabų Lygos generaliniu

sekretoriumi Amr Mussa pareikalavo „adekvataus“ atsakymo. Yra aišku, kad Izraelis nenori taikos, sakė palestiniečių savivaldos atstovas Nabil Abu Rudeina.

Baltieji rūmai taip pat sukritikavo naujų butų statybas ir pirmiausiai laiką, kada apie tai paskelbta. Nei pareiškimo turinys, nei jo laikas nėra deramas, sakė vyriausybės vadovas. Izraelyje viešintis J. Biden pabrėžė, kad šis sprendimas „laidoja abipusį pasitikėjimą“.

Prieš tai kovo 9 d. J. Biden dar džiaugėsi, kad abi pusės – Izraelis ir palestiniečiai – sutinka pradėti naujus netiesioginius pokalbius, kurie galiausiai leistų susėsti ir prie tiesioginių derybų stalo. Artimųjų Rytų taikos derybos nevyksta nuo Izraelio karinės operacijos Gazos ruože prieš metus.

kai šalyje lankėsi Jungtinių Valstijų viceprezidentas Joe Biden, kuris atvyko į Izraelį siekdamas atnaujinti taikos derybas. Anksčiau regione lankėsi JAV prezidento specialusis atstovas Artimiesiems Rytams George Mitchell, kuris gavo abiejų šalių „formalų sutikimą“ pradėti netiesiogines derybas tarpininkaujant Vašingtonui.

Kovo 10 d. J. Biden sukritikavo Izraelio vyriausybę pareiškdamas, kad vienašališki Izraelio veiksmai „žlugdo palestiniečių tikėjimą naujomis taikos derybomis“. Jo nuomone, abi šalys turi sukurti atmosferą, skatinančią derybas, o ne jas apsunkinančią.

Reaguodamas į J. Biden kritiką Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanjahu paprašė vidaus reikalų ministro pristabdyti sprendimą dėl statybų. Europos Sąjunga taip pat paragino Izraelį atsisakė statybų planų. **LRT**

IZRAELIO KARIŲ SKYDAS – DEVYNMETIS PALESTINIETIS

Izraelio karinis teismas pateikė kaltinimus dviem šalies kariams, kurie per karinę operaciją Gazoje palestiniečiu berniuku naudojosi kaip gyvuoju skydu, informuoja **BBC**.

Izraelio kariuomenės pareigūnai teigia, kad du kariai, apieškodami vieną pastatą, nurodė devynmečiui palestiniečiui atidaryti krepšius, kuriuose, karių nuomone, buvo spąstai.

Toks elgesys, kuris griežtai draudžiamas Izraelio kariuomenėje, vadinamas prisi dengimu gyvaisiais skydais. Prisi dengimas civiliais kaip gyvaisiais skydais yra laikomas karo nusikaltimu.

Izraelio žmogaus teisių gynimo organizacija „B'Tselem“ pasveikino šalies karinio teismo sprendimą.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

„DIRVOS“ LAIKRAŠČIUI – 95 METAI

Pirmasis Lietuviškas laikraštis Amerikoje buvo New York Miko Tvarausko leidžiama „Gazietą Lietuwiszka“, rasztas paszwęstas dėl Lietuwninkų Amerikoje, 1879-1880. Leisti pradėjo Šv. Kazimiero draugija. Prenumeratorių turėjo 132. Išsilaikė tik pusantrų metų, išleidusi 16 numerių.

Beveik kiekviena didesnė lietuvių vietovė norėjo turėti savo laikraštį, bet jie buvo tik vietinio pobūdžio biuleteniai ir lietuvių visuomenėje neprigijo.

Tačiau Clevelando lietuviai, ypač prie Šv. Jurgio parapijos prisijungę vyčių veikėjai, 1915 m. pradėjo leisti mažo formato keturių puslapių laikraštuką, pavadintą „Santaika“, redaguojamą vargonininko Vinco Greičiaus ir Igno Sakalo, kuris vėliau persikėlė į Čikagą ir tapo „Draugo“ redakcijos nariu. „Santaika“ neturėjo pasisiekimo. Tai paskatino nekilnojamo turto verslininką Apoloną B. Bartosevičių organizuoti tikrą lietuvišką laikraštį. Jis įsteigė „Lietuvių Spaudos Bendrijos“ bendrovę, nusipirko spaustuvę, mašinas ir 1915 m. gruodžio 6 d. gavo JAV antros klasės pašto teises. Buvo išleistas pirmasis 8 puslapių laikraštis, pavadintas „Dirva“.

Pirmuoju redaktoriumi buvo to meto iškilus lietuvių veikėjas ir SLA pirmininkas Vincas Jokubynas. Laikraštis iš karto turėjo tvirtą finansinį pagrindą. Apolonas Bartosevičius, „Dirvos“ leidėjas, buvo ir St. Clair Savings & Loan Association vadovas.

„Dirva“ iš pat pradžių įsijungė į tautinę lietuvių srovę ir tokia išliko iki pat šios sukakties.

V. Jakubynui po metų iš Clevelando išvykus, antruoju redaktoriumi buvo pakviestas Juozas Gedminas, prieš tai Brooklyne redagavęs „Vienybę“. Trečiuoju redaktoriumi buvo pakviestas Kazys S. Karpus, savo pirmuosius spaudos žingsnius pradėjęs Bostono „Keleivyje“, nebenorėjęs ten būti dėl skirtingos pasaulėžiūros. Kai po kelerių metų A. Bartosevičius savo prekybą išplėtė į Clevelando priemiesčių kūrimą, „Dirvos“ leidimas jam tapo mažu dalyku, todėl laikraštį 1925 m. perleido K. Karpiui. Jis „Dirvą“ leido iki 1948 metų pabaigos, iki didžiosios lietuvių naujos bangos atvykimo. K. Karpiaus metais vyko judri kultūrinė veikla padedant Čikagos menininkams – muz. Antanui Vanagaičiui, akt. Stasiui Pilkai, kanklininkui J. Olšauskui, kuriuos globojo adv. Antanas Olis, Juozas Bačiūnas, dr. Steponas Biežis. Bet Karpiai leisdami „Dirvą“, nepažino kas tai yra laisvalaikis, turtų neturėjo ir nuosavą namelį teįsigijo tik tada, kai perleido laikraštį naujiems ateiviams už dešimt tūkstančių dolerių, kuriuos J. Bačiūnas pavadino menka kompensacija Karpiams už pasišventimą.

Karpiai perleido „Dirvą“ redaguoti Vincui Rasteniui, kuriam pinigų paskolino dr. M. Colney-Aukštikalnis ir didžiąją dalį J. Bačiūnas. Jis po metų pasikvietė Balį Gaidžiūną į redakciją. Pasikeitė laikraščio turinys, pagerėjo lietuvių kalba. Bet V. Rasteniui gavus valdinę tarnybą New Yorke redaktoriumi tapo Balys Gaidžiūnas – 11 metų.

Balys Gaidžiūnas įtikino Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vadovybę perorganizuoti laikraščio leidimą. Todėl adv. Julius Smetona paruošė naujos draugijos statutą, kurį

PERDAUG UŽSIENIO MINISTRŲ

Patyliukais, slepiant nuo patriotinės visuomenės ir jos organizacijų vadovų, Lietuvoje vyksta valdžios perversmas. Didžiųjų miestų savivaldybėse atsirado, matomai, asmenų, kurie užgrobė konstitucinę teisę vadovauti užsienio politikai, reiškia – ir vesti derybas su kitų valstybių vyriausybėmis Lietuvos Respublikos politikos reikaluose.

Iš taiklaus žurnalisto žurnalo “Varpas” (vorkutinio) redaktoriaus Algimanto Zolubos trumpo rašinio vasario 25 d. Visuomenės aktualijų portale „Slaptai“ (slaptai.lt). Sužinojau, kad su „Gazpromu“, manytina – su Maskva, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių savivaldybėse atsirado asmenų, kurie „davė leidimą įrengti aukurus“ (Amžinajai ugniai – V.B.) kovojusiems „antihitlerinės koalicijos pusėje“ pagerbti.

Autorius teisingai sako, kad „civilizuotose šalyse garbingai kovojusiems ir žuvusiems priešų kariams buvo atiduodama vienodi pagarbos ženklai, kaip saviems (...).

Taip elgėsi lietuviai“. Jis teisingai primine, jog tik sovietai „barbariškai“ elgėsi su priešiškos šalies kariais. Manau reikia pabraukti esminę mintį: **„Tačiau Amžinąją ugnį, išskirtinę**

pagarbą žuvusių karių atminimui įamžinti, civilizuotos Valstybės įrenginėjo saviems kariams“.

Pirmiausiai, betkam gali kilti neišvengiamas klausimas: kiek seniai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose dega Amžinoji ugnis pagarbioje vietoje įrengtuose aukuruose saviems Didvyriams ir Didmoterėms už praliėtą kraują ir ašaras pagerbti? Kur jie?!

Deja, kiek žinia, tik Kaune, Karo Muziejaus sodelyje, dega 1918-jų metų Lietuvos Valstybės atstatymo kovose žuvusiems pagerbti įžiebta, okupantų užgesinta, ir lietuvių vėl įžiebta Amžinoji ugnis. Ar tai pateisina įžiebtį ugnies gesintojų drauge su Hitleriu karą pradėjusios, Valstybės kariams Amžinąja ugnimi pagerbti?

Džiugu, kad, kaip pasirodo, žinia apie „ugneles“ sklinda daug plačiau, negu čia minėtas šaltinis. Tam pradžią davė Eglės Samaškaitės straipsnis „Sovietų kariams pagarba už „Gazprom“ pinigų“ *DELFI*, 2010 m. vasario 23 d. Tad galima tikėtis, kad tokios keistos, švelniai kalbant, politikos apraiškos susilauks ir ne visai švelnaus atkirčio ne vien padejavimu, bet ir telefono, plunksnos, klausimų Valstybės saugumo įstaigoms, o jų valdinin-

1951 m. rugpjūčio 21 d. „Vilties“ draugijos pavadinimu užregistravo Ohio valstijos įstaigose.

Lėšos laikraščio leidimui vykdomos ne akcijų, bet narių įnašų būdu; pagal įneštą sumą suteikiant nuo 1 iki 20 balsų visuotiniuose draugijos narių suvažiavimuose, kurie turi būti kviečiami kas dveji metai. Tuo būdu apsidrausta, kad „Vilties“ draugijos turtas nepatektų į privačias rankas. Statutas Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai automatiškai suteikia 25 proc. visų „Vilties“ draugijos turimų balsų, tuo suteikiant Sąjungos kontrolę rinkimuose ir principiniuose sprendimų balsavimuose. „Dirvai“ patekus į finansinius sunkumus, ALT Sąjunga ne kartą padėjo „Vilties“ draugijai tūkstantinėmis sumomis.

1962 metais Balį Gaidžiūną pakeitė redaktorius Jonas Čiuberkis, o po jo redaktoriumi nuo 1968 m. iki 1985-ųjų buvo Vytautas Gedgaudas. Balys Gaidžiūnas antrą kartą grįžo į redaktoriaus pareigas. Trumpai redaktoriumi buvo dr. Anicetas Bundonis. Penkeris metus laikraštį redagavo dr. Jonas Jasaitis, o nuo 2001 metų pradžios „Dirvą“ redaguoja Vytautas Radžius.

Pirmasis „Vilties“ draugijos pirmininkas buvo Juozas J. Bačiūnas (1952-1959). Po jo dr. Juozas Bartkus (1959-1961), o vėliau dr. Vladas Ramanauskas (1961-1965), Aleksas Laikūnas (1965-1973), Kazimieras Pocius (1973-1979), dr. Danielius Degesys (1979-1986), Vaclovas Mažeika (1988-1990), dr. Viktoras Stankus 1990-1994). Nuo 1994 metų „Vilties“ draugijai vadovauja Algirdas Matulionis.

Neturint „Dirvos“ ir „Vilties“ draugijos archyvų, neįmanoma tiksliai aptarti daug tos veiklos duomenų. Šiandien su pasididžiavimu žvelgiamo į „Dirvos“ lietuvišką tautinę vagą ir jos tautinės minties ideologinę kryptį, kuri buvo tęsiama per visus 95 metus.

(*Pasinaudota Vytauto Abraičio, Vytauto Alanto, Alekso Laikūno straipsniais „Dirvos“ 70 ir 75 metų sukakčių proga.*)

S. Tūbėnas

kų paklausimai tikriesiems (vardais ir pavardėmis bei einamų pareigų pavadinimais) aukurų statytojams ir „ugnelių“ įžiebėjams.

Pirmiausiai, lietuviai, nuo senovės karių tauta, tikrai turėtų, kaip ir bandė, ligi šiolei, pagerbti mūsų žemėje žuvusių, net buvusių priešų, karius. Tam turėtų būti LR vyriausybės (o ne pašalaičių apsišaukėlių) vadovaujamas bendras Pagarbos fondas, į kurį galėtų siųsti aukas ir kitų šalių vyriausybės bei įvairūs „gazpromai“ ir privatūs viso pasaulio asmenys. Nes mūsų žemėje ilsisi daugelio tautų karių kaulėliai. Tačiau LR užsienio politikos sprendimai priklauso LR valdžiai. Net Užsienio Reikalų ministras, nesutaręs su LR Prezidente, ką tik atsistatydino. Tad aišku, kad turėtų atsistatydinti ir minėtų savivaldybių ministrų pareigas ant savų pečių užsikrauti bandantieji „užsienmistrai“.

Nepamirškime, su kokiomis istorinėmis ligomis sergančiais, už „Gazpromo“ tūnančiais kaimyno vadovais turime reikalą. Uždegs kur nors kas nors jų ugnį. Jei kas praeidamas užpūstų tą (jų) ugnį, jie – su JTO ir gal Briuselio advokatų pagalba, surastų „teisę“ pastatyti „garbės sargybą“ ugniai apsaugoti. Jei kas praeidamas alkūne stukteltų į „garbės“ šonkaulį, atsirastų „tarptautinė teisė“ atsiųsti pulką omonų garbės sargybai saugoti.

Gal ne be tolimo žvilgsnio į ateitį mūsų ES „kilnieji“ gynėjai prancūzai „kilniai“ aprūpina „Gazpromo“ užnugarį didžiuliu jūros desantininkų laivu. Tai priverstų susimąstyti ne tik pabaltiečius, bet lenkus, suomių, na ir Juodosios jūros pakrančių tautas. Mus nuo agresorių per ES gelbėjan tieji ES kaimynai vokiečiai jau gelbsti Putino Rusiją „Molotovo – Ribentropo vamzdžiu“ tiesiamu veik Lietuvos tarpuvartėje. Todėl nesudėkime visų valstybės saugumo ir kovos už tautos išlikimą į kiauro dugno ES „sovieta“ krepšį?

Nepamirškime to, kad „Pasaulio Sovieto“ (globalizmo) architektai lipdo ne „Vodką“ prieš „KokaKolą“, o paprasčiausią „Vodkakolą“. Jau prieš trejetą desėtkų metų yra parašyta anglų kalba knyga VODKA – KOLA.

Tad nutraukime lietuvišką tylą kovoje prieš pasaulinę baudžiąvą.

Vilius Bražėnas

Petras Buchas, Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos pirmininkas. Tautinė Sąjunga per savo 60 metų veiklą yra atlikusi labai daug Lietuvai ir Amerikos lietuviams reikalingų darbų lietuviškos kultūros baruose.

KOMUNIZMAS LIETUVOJE TAIP IR LIKO NEĮVEIKTAS

1990 m. Lietuva tapo pirmąją sovietine respublika, paskelbusia nepriklausomybę ir pradėjusia Sovietų Sąjungos žlugimą. Tačiau praėjus dvidešimčiai metų Baltijos valstybės vis dar vargsta su komunistiniu palikimu. Apie tai, kad nugalėtų komunizma sutrukdė politinė korupcija, Laisvosios Europos radijui kalbėjo pirmasis postkomunistinės Lietuvos vadovas Vytautas Landsbergis.

Jis radijui tvirtino, kad Centrinės ir Rytų Europos šalys praktiškai nesusitarusios, kaip spręsti sovietinės eros nusikaltimus.

Lietuva, kaip ir daugelis buvusių komunistinių valstybių, dešimtojo dešimtmečio pradžioje ėmėsi įgyvendinti liustracijos priemones ir nušalino įtakingus buvusius komunistus nuo valstybės valdymo.

Mano vadovavimo laiku reformos tik prasidėjo. Bandėme priimti panašų į Čekijos Liustracijos įstatymą. Juo vadovaudamiesi parengėme į statymo projektą. Tačiau tuomet sulaukėme smarkaus kairiojo sparno pasipriešinimo. Pasipriešinimas buvo labai stiprus ir pritraukė vis daug centro politikų. Galiausiai jie tapo dauguma ir liustracijos procesas sustojo. Tai, kad tuo metu buvau (šalies) vadovas, nieko nepakeitė. Paperkami parlamentariai ir susidarančios naujos daugumos gali manipuluoti parlamentine respublika.

Kas duodavo kyšius?

Praeities, buvusio režimo pajėgos.

Norite pasakyti, kad net

ir šiuo metu Lietuvoje nesusitarta, ką daryti su komunistinio režimo nusikaltimais?

Ne. Šalyje su komunistiniu palikimu toks susitarimas neįmanomas. Net ir dabar (šalis) susiskaldžiusi, giliai susiskaldžiusi.

Ką dabar veikia komunistinės eros politikai, prokurorai ir slaptųjų tarnybų nariai? Ar jie tebedalyvauja viešajame Lietuvos gyvenime, ar jau nušalinti?

[vedėme jiems apribojimų, tačiau yra spragų, dėl kurių jie gali tuos apribojimus apeiti.

Kodėl, jūsų nuomone, nebuvo viešų komunistų lyderių teismų? Tokių kaip nacių lyderių teismai Niurnberge po Antrojo pasaulinio karo?

Todėl, kad komunistinėse šalyse komunizmas taip ir nebuvo nugalėtas. Nenorėta apsisvalyti nuo praeities dėmių.

Kaip manote, ar tokios bylos būtų galėjusios padėti Lietuvai ir kitoms regiono valstybėms padėtų susitaikyti su jų komunistiniu palikimu?

Esmė – ne mes, o teisingumas. Jei nevykdomas teisingumas, žmonės apskritai nustoja tikėti teisingumu. Jie nepatenkinti demokratija, valstybės politika, kadangi mato, kaip tie patys asmenys atsiduria valdžioje arba turi svarią įtaką.

Jei galėtumėte grįžti į postkomunistinio laikotarpio pradžią, ar, kaip šalies vadovas, ką nors darytumėte kitaip?

Būčiau atsargesnis su įmantriomis politinės korupcijos formomis. Gal per daug tikėjau žmonių geranoriškumu. Ne visi to nusipelnė. **LRT**

PAVIEŠINTI ARCHYVINĘ MEDŽIAGĄ APIE KGB - TEISINGAS KELIAS

Premjeras Andrius Kubilius sako, jog nereikėtų baimintis to, kad galimai paviešinta archyvinė medžiaga apie KGB veiklą, kuo būtų užbaigtas liustracijos procesas, supriešintų visuomenę.

Interviu „Žinių radijui“ ministras pirmininkas sakė manantis, kad šios medžiagos paviešinimas būtų tinkamas būdas liustracijos procesui užbaigti. Jo nuomone, „istorija šioje vietoje turėtų būti aiškiai sudėliota“.

„Manau, kad tai yra teisingas kelias, kuriuo yra nuėjusi ne viena Centrinės Europos valstybė, priėmusios sprendimus liustracijos procesą tam tikra prasme baigti būtent tokio aktu – būtent paskelbiant slaptuosius archyvus, be abejo, apsaugant tuos asmenis, kurie pagal Liustracijos įstatymą prisipažinę dėl ankstesnio bendradarbiavimo, ir valstybė yra įsipareigojusi, kad tokiu atveju informacija apie jų bendradarbiavimą nebus atskleidžiama“,

- sakė jis.

„Visus kitus archyvus, tikrai manau, kad yra reikalinga išviešinti ir šiuo būdu artėti prie to proceso, kurį vadiname liustracija, kuris nežinau, ar buvo labai efektyvus Lietuvoje, bet kurio pabaiga vis tikrai turėtų būti labai aiški“, - kalbėjo A.Kubilius.

Premjero žodžiais, nereikėtų baimintis, kad archyvų išviešinimas gali supriešinti visuomenę.

„Jei tai buvo padaryta Čekijoje, kitose Centrinės Europos valstybėse, ir šalys ar visuomenės nesusipriešino, nenuėjo į kažkokį pilietinį karą, tai nemanau, kad mes čia turėtume dėl to labai baimintis ir kažko nuogąstauti. (...) Nereikia bijoti tos tiesos apie praeitį - **kaip tik ji galbūt padėtų padėti reikalingoje vietoje taškus diskusijose dėl praeities, ir toliau galėtume drąsiai žiūrėti į ateities perspektyvą, sekančius 20 metų**“, - sakė A.Kubilius.

Seimo pirmininkė Irena Degutienė teigė, kad liustracijos procesas Lietuvoje gali tęstis dar keletą metų, o vėliau reikėtų vieningo politinio sutarimo negrįžtamai jį užbaigti.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė yra pareiškusi, kad būtina politinė valia jau du dešimtmečius trunkančiam liustracijos procesui užbaigti, paviešinant archyvuose esančią medžiagą apie KGB veiklą.

Pasak prezidentės atstovo spaudai Lino Balsio, šalies vadovė siūlo liustraciją kuo skubiau užbaigti paviešinant visą archyvuose esančią medžiagą apie tai, kaip KGB ir kitos sovietinės specialiosios tarnybos įtraukdavo Lietuvos gyventojus į savo veiklą ir tos veiklos metodus.

Prezidentūros teigimu, viešinant pradėjusi viešinimo procesą šalies gyventojams turi būti prieinama ir suprantamai paaiškinta visa su KGB veikla susijusi archyvinė medžiaga.

LRT

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos suvažiavimo, įvykusio 2005 m. spalio 8 d., nuotrauka. Prie stalo matyti (iš kairės): Zuzana Juškevičienė, garbės konsulas Vaclovas Kleiza, Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Saulius Kuprys, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirm. Petras Buchas, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius, Liucija Mažeikienė, Antanas Mažeika, Gintaras Songaila ir kiti.

Z. Degučio nuotr.

POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGA REIKALAUJA KAPINĖSE NEŽIEBTI AMŽINOSIOS UGNIES SOVIETŲ KARIAMS

Keturių didžiųjų Lietuvos miestų savivaldybių išduoti leidimai kapinėse įžiebtai Amžinąją ugnį per Antrąjį pasaulinį karą žuvusiems sovietų armijos kariams atminti yra ne tik lengvapėdiški, bet ir absurdiški, teigia Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdyba.

Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai išplatino viešą protestą dėl „Dėl Amžinosios ugnies sovietų armijos kareivių kapinėse“.

Jį sukėlė žiniasklaidoje pasirodę pranešimai, kad **Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių savivaldybės** davė sutikimus įrengti Amžinosios ugnies aukurus sovietų armijos kareivių kapinėse. Už aukurų įrengimą ir sunaudotas dujas **pažadėjo sumokėti su Kremliumi**

siejama Rusijos dujų įmonė „Gazprom“.

„Šie savivaldybių sprendimai, mūsų nuomone, ne tik lengvapėdiški, bet ir absurdiški“, - rašoma proteste. Amžinoji ugnis yra ypatingos pagarbos ir dėkingumo simbolis, skiriamas kariams, žuvusiems už tautos laisvę ir valstybės nepriklausomybę. „Lietuvos sukilėlių, savanorių, partizanų kapinėse Amžinoji ugnis nedega. Mums neteko matyti ar girdėti, kad kurioje nors valstybėje, juo labiau Rusijoje (išskyrus gal Austriją), kad Amžinoji ugnis degtų ne savo, bet kitos valstybės karių garbei“, - teigiama pareiškime.

Jame primenama, kad Lietuvoje ir kitose Vidurio bei Rytų Europos valstybėse sovietų armija, išvariusi fašis-

tus, pasiliko 50 metų ir padėjo įtvirtinti totalitarinius komunistinius režimus.

„Griežtai protestuojame prieš ketinimus įrengti Amžinosios ugnies aukurus okupacinės sovietų armijos kareivių kapinėse ir reikalaujame tuos šiaudadvasiškai vasališkus sandorius tuojau pat nutraukti“, - pareiškė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdyba.

Anot jos, **sovietų kariuomenės karių kapinės Lietuvoje gerai tvarkomos, prižiūrimos ir to visiškai pakanka.** Juoba, kad lietuvių politinių kalinių ir tremtinių kapai Rusijos šiaurėje ir Sibire netvarkomi ir neprižiūrimi baigia sunykti.

Dėl Amžinosios ugnies įžiebimo kapinėse į didžiųjų miestų

(Nukelta į 5 psl.)

LR prezidentė Dalia Grybauskaitė kalba iškilmingame Seimo posėdyje, skirtame 20-osioms Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metinėms paminėti.

Mielieji Lietuvos žmonės, garbūs svečiai!

Šiandien - išskirtinė diena. Minime Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmetį, laisvos valstybės sukaktį.

Nepriklausomybė buvo siekis, kuris suvienijo tautą, įžiebė Sąjūdžio ugnį, uždegė širdis.

Prisiminkime, kiek daug džiaugsmo ir vilties mums suteikė Kovo 11-osios aktas. Kokie visi tuomet buvome laimingi, vieningi, bebaiviai, kaip troškome būti laisvi!

Nepaisydami skirtumų,ėjome Sąjūdžio suvienyti ir laisvės pašaukti. Patyrėme, koks gražus ir kilnus žmogus, kovojantis už savo siekį. Kokia stipri ir vieninga tauta, kovojanti už savo orumą.

(Atkelta iš 4 psl.)

POLITINIŲ KALINIŲ IR...

savivaldybes praėjusių metų pabaigoje kreipėsi Antrojo pasaulinio karo veteranai.

Vilniuje Amžinoji ugnis turėtų degti Antakalnio kapinėse, Kaune - Aukštųjų Šančių kapinėse, Klaipėdoje - karių kapinėse Skulptūrų parke, Šiauliuose - miesto centre, netoli savivaldybės administracijos pastato.

Amžinoji ugnis - nuolatos deganti ugnis, paprastai simbolizuojanti žuvusių karių atminimą, kokį reikšmingą valstybei ar tautai įvykį. Sovietinius metais Lietuvoje Amžinoji ugnis degdavo ir karių kapinėse, ir miestų aikštėse.

Šiomet minimos 65-osios sovietų pergalės prieš nacių Vokietiją metinės. 1945 metų gegužės 8 dieną Vokietija pasirašė besąlyginės kapituliacijos aktą.

PKTS

Jautėme laisvės alsavimą, pasitikėjome savo jėgomis ir vienas kitu. Tautos vienybė atlaikė blokados spaudimą ir Sausio 13-osios kruviną išbandymą.

Prieš dvidešimt metų valstybės atkūrimas, gynimas ir stiprinimas buvo kiekvieno mūsų asmeniškai suvokta būtinybė.

Atiduota į blokados fondą prosenelės sagė, stojimas į Savanorišką krašto apsaugos tarnybą, pasiryžimas nuo pamatų kurti svarbiausias valstybės institucijas - viskas buvo lygiai reikšminga ir svarbu.

Tik kiekvieno aktyvaus Lietuvos piliečio pastangos padėjo atsitiesti. Sustiprėjome, mumis patikėjo pasaulis - Lietuvos Trispalvė grįžo į Jungtines Tautas, rado savo pelnytą vietą NATO ir Europos Sąjungoje.

Laisvas žodis, sąžinės laisvė, žmogaus orumas - tai pamatinės mūsų vertybės, kurias branginame ir branginsime.

Į kovo 11-ąją mus atvedė tūkstančio metų tautos istorija, sutelkė kova už Nepriklausomybę. Mūsų tauta visuomet troško turėti ne tik laisvą, bet ir brandžią valstybę.

Apgynę Nepriklausomybę, šiandien nepraraskime tikslo, kuris mus jungtų jau laisvoje Lietuvoje: dvasinė gerovė, pagarba vieni kitiems ir vienybė sunkumų akivaizdoje.

Savo dabartį ir ateitį ku-

Mielieji tautiečiai, viso pasaulio lietuviai!

Šiomet minime iškilią ir garbingą sukaktį — dvidešimtąsias Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo metines. Ši diena svarbi visiems lietuviams, mylintiems savo Tėvynę ir trokštantiems jai orios bei laimingos ateities, branginanties savo kalbą, istoriją, kultūrą, saugantiems tautinę tapatybę.

Ši sukaktis reikšminga kiekvienam lietuviui, kad ir kokiame pasaulio krašte jis gyventų. Ji ne tik primena mums su laisvės kovomis susijusią tautos istoriją, bet ir atveria laisvos, modernios, atviros pasauliui Lietuvos bei orios, tolerantiškos šiuolaikinės visuomenės viziją. 1990 metų Kovo 11-ąją Lietuva dar kartą patvirtino savo pasirinkimą. Kovo 11-osios aktu Lietuva, deklaruodama Nepriklausomybės atkūrimą, tautų apsisprendimo teisę pakėlė į naują erdvę ir šiandien telkia mus visus ateities darbams, įprasmina tautiškumo, pilietiškumo, santarvės puoselėjimo pastangas.

Šis Aktas visiems mums nepaprastai svarbus, bet nepamirškime, kad laisvė — tai ne dokumentas, ne baigtinė sąvoka. Laisvę reikia patvirtinti kasdieniais savo darbais, ją puoselėti ir ginti.

Sveikinu Jus šios iškilios šventės proga, dėkoju už Jūsų įnašą į Lietuvos laisvės bylą, pastangas ir rūpestį išsaugant lietuviybę, už tikėjimą laisva ir oria Lietuva. Tegul šis tikėjimas palaiko mus visus ateities siekiams ir darbams.

Dalia Grybauskaitė
Lietuvos Respublikos Prezidentė

2010 m. kovo 11 diena
Vilnius

riame patys. Tik nuo mūsų darbų priklausys, ar ši ateitis bus ta svajonių Lietuva, kurios taip troškome, dėl kurios kovojome.

Valstybę turėsime tokią, kokie būsime patys.

Tikiu, kad širdyse išlikusi Sąjūdžio laikų dvasia padės mums pakilti naujam žygiui, kurti savimi pasitikinčią, orią Tėvynę. Tėvynę, kurioje gyventi gera kiekvienam žmogui.

Bus ateityje ir sunkumų, ir išmėginimų. Tačiau kartu, susitelkę, įveiksime visas negandas! Didinga mūsų šalies istorija tai jau ne kartą įrodė.

Pastarųjų dešimtmečių mūsų valstybės veržlumas, energija ir ryžtas yra nepakartojamas tikro, jaunatviško atgimimo pavyzdys.

Todėl nedvejodama sakau: mylėkime ir tikėkime ateities Lietuvą!

Dalia Grybauskaitė,
Lietuvos Respublikos
Prezidentė

www.president.lt

KOVO 11-OSIOS PROGA ČIKAGOS ORO UOSTE PRISIMINTI LAKŪNAI

Čikagoje, „Midway“ oro uoste, įvyko iškilmingas Lietuvos Nepriklausomybės 20-ečio minėjimas. Šia proga buvo naujai atidengta memorialinė lenta lakūnams S.Dariui ir S.Girėnui. Renginyje dalyvavo įvairaus amžiaus Čikagoje ir aplinkinėse valstijose gyvenantys tautiečiai, aukšti Čikagos miesto pareigūnai bei užsienio valstybių diplomatai.

Oro uosto keleivių dėmesį traukė šventinė nuotai-

ka, Šaulių sąjungos vėliavų įnešimo ceremonija, JAV ir Lietuvos himnų atlikimas bei lietuviški užkandžiai. Renginio metų buvo rodomas specialiai šiai progai sukurtas dokumentinis filmas apie S.Dariaus ir S.Girėno skrydį.

Minėjimą surengė Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje, Čikagos aviacijos departamentas, Vilniaus-Čikagos miestų komitetas bei S.Dariaus ir S.Girėno komitetas.

JAV Lietuvių Šaulių sąjungos vėliavų įnešimas Čikagos Midway oro uoste kovo 11 d.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais

9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrę Kumpikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos rengiamas Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-ties metų šventės organizacinis komitetas: Jonas Variakojis, Petras Buchas, Irena Dirdienė ir pirmininkė Jūratė Variakojienė. Šventė įvyks kovo 21 d., 3:00 val. po pietų, Jaunimo centre. Jos metu prisiminsime ir „Dirvos“ laikraščio 95 metų ir Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos 60 metų sukaktis. Kviečiame visus dalyvauti šventėje. Vietas galima užsisakyti Irenos Dirdienės telefonais: 1-708-422-6514 arba 1-708-408-8352. Visus vaišins Kunigaikščių restoranas.

LIETUVOS ATEITĮ Į RANKAS TURI IMTI 20-MEČIAI

Lietuvos ateitį į savo rankas dabar turi imti dvidešimtmečiai ir tie, kurie jiems lipa ant kulnų, – taip kovo 11 d. vakarą sostinės Katedros aikštėje vykusiame koncerte kalbėjo Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkas **Vytautas Landsbergis**. Šis šventinis koncertas, sutraukęs būrį atlikėjų ir didžiulę minią žiūrovų, baigė Kovo 11-ajai skirtų renginių maratoną. Ilgiau nei dvi valandas užtrukusiame koncerte prisiminti kiekvieną nepriklausomos Lietuvos metą. 22.44 val. vėl nuskambėjo vardinio balsavimo dėl Nepriklausomybės at-

kūrimo akto rezultatai – būtent tada jie buvo paskelbti ir 1990 m. kovo 11 d. Žiūrovams buvo parodyti archyviniai kadrai iš istorinio posėdžio, o netrukus scenoje pasirodė ir pats V. Landsbergis. Jį minia sutiko garsiai skanduodama „Vytautai, Vytautai, ačiū, ačiū“. „Ačiū tautai!“ – atitarė pirmasis faktinis valstybės vadovas, skaitydamas Nepriklausomybės atkūrimo aktą: „Aukščiausioji Taryba, reikšdama tautos valią, nutaria ir iškilmingai skelbia, kad yra atstatomas 1940 m. svetimos jėgos panaikintas Lietuvos valstybės suverenų galių vyk-

dymas, ir nuo šiol Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė.“ „Jūs, dvidešimtmečiai, ir tie, kurie lipa jums ant kulnų, turite imti į savo rankas Lietuvos ateitį. Tegul jūsų rankos nori dirbti ir moka, tegul jūsų galvos moka galvoti ir pasirinkti grūdus nuo pelų, tegul jūsų jaunos širdys būna karštos ir tegul jose liepsnoja meilė Lietuvos. Tada viskas bus gerai“, – tikino V. Landsbergis. Savo pasveikinimą jis baigė sudainavęs posmą iš dainos „Bunda jau Baltija“, skambėjusios per 1989 m. vykusį Baltijos kelią. **LRT**

Mielieji,

Tegul Kovo 11-osios, Laisvės 20-mečio šviesa, prasiskverbia pro slogius dabartinio sunkmečio debesį, visus mus sušildo ir sutelkia santarvei, darbui, tolesniam Tėvynės kūrimui, kad kiekvienas Lietuvą matytume kaip savo namus, kuriuose jaustumėmės laimingi. Didžiudamiesi skelbkime pasauliui laisvos ir garbingos Lietuvos vardą. Kaip per visus dvidešimtį metų taip ir toliau būkime tvirti tikėjimu bei atsakomybe už pasirinktą istorinį Nepriklausomybės kelią. Visi debesis, negandos, sunkumai užslenka ir nuslenka, o Lietuvos žemė stovi amžiais. Kur bebūtume, būkime jos vertais vaikais, savo tautą ir laisvą valstybę mylinčiais lietuviais!

Su 20-osiomis Lietuvos Nepriklausomos valstybės atstatymo Akto priėmimo metinėmis, su Kovo 11-ąja!

*Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras
dr. Leonas Milčius*

*2010 m. kovo 11 d.,
Raudondvaris*

UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRO ŽODIS PASAULIO LIETUVIAMS

Lietuvos užsienio reikalų ministras **Audronius Ažubalis** pasveikino užsienio lietuvius Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtųjų metų proga. Pasak ministro, Kovo 11-oji yra „mūsų didžiausių vilčių, nepalaužiamo ryžto ir kilniausių siekių išsipildymo pergalė“. „Kelią į šią reikšmingą mūsų Tėvynės istorijos datą tiesėme visi – nes rezistencinėje kovoje ir tremties barakuose mes tikėjome Laisve, nes lituanistinės mokyklos suole ir atstovaudami Lietuvai egzilyje mes tikėjome Laisve,

nes Baltijos kelyje ir Sausio 13-osios naktį mes tikėjome Laisve“, – sakoma ministro sveikinime užsienio lietuvių bendruomenėms. A.Ažubalis paragino tautiečius pripildyti savo gyvenimus atsakomybės ir pilietiškumo, skirti savo jėgas kurti „mūsų Lietuvą, prasidedančią kiekvieno širdyje“. „Šios gražios sukakties proga visiems pasaulio lietuviams nuoširdžiai linkiu dar kartą pajauti Lietuvą savyje, nes Lietuva – tai mes, nes mes – tai Lietuva! Mes tikime Laisve!“, – rašoma sveikinimo laiške. **LR URM**

TAUTOS ATSKYRIMAS NUO MOKSLO: KAM NAUDINGAS?

Dr. Algimantas Liekis

X.

Mat, pagal kažkokią Briuselio instrukciją Lietuvoje jų iš okupacijos metų dvigubai daugiau paveldėta, negu pagal tų ponų paskaičiavimus turėtų būti; vėl tarsi vykdant kažkieno nurodymus bandoma įskiepyti aklą nuolankumą svetimšaliams, abejingumą Tautos ir Nepriklausomos Lietuvos likimui, nuolaidžiavimą dėl pražūtingo visuomenės skaldymo į privileijuotųjų ir vargšų luomus, vykdomas emigracijos skatinimas, o liekantiems peršant tik perspektyvą - dirbti bernais ar mergomis svetimšalių Lietuvoje steigiamose kiaulių fermose.

4. Tad vis dėlto, koks galutinis vertinimas mūsų šviesuomenės, pirmiausia mokslo inteligentijos?

Ir Saulės spindulys praėjęs pro stiklo prizmę ima šviesiti septyniomis spalvomis.

Negalima vienu žodžiu įvertinti ir visuomenės ar jos narių grupės, kaip ir tautos. Visais laikais ir mūsų tautoje būta labai talentingų, kūrybingų asmenybių, būta šviesuolių, keliančių idėjas ir ginančių jas. Tačiau dažniausiai nepakankamai gynusių, nes net Lietuvos valstybės klestėjimo metais, išgalėjo svetima kalba ir kultūra ir tos valstybės įkūrėja – lietuvių Tauta buvo atsidūrusi prie žūties ribos; šviesuoliai inteligentai visais laikais idėjų kėlėjai, buvo trumpalaikiais, bet ne ilgalaikiais kovotojais dėl jų galutinio įgyvendinimo. Daugeliui kūrėjų pati kūryba yra tikslas ir esmė. Ir neretai, jei tik kūrėjai pajunta abejingumą sau, pajuntą konkurenciją dėl užimamų postų, dažniausiai nekovoja dėl jų, o pasitraukia į savo pasaulį, neretai likdami abejingais

net bendradarbiams, jei jų antpečiuose mažiau žvaigždučių. Kai kurie jų vis dar primena minėtuosius senosios Lietuvos plikbajorius, kuriems dažniausiai aukščiau visko būdavo tik savi interesai, sava garbė, o ne kova dėl Tautos ar Valstybės nepriklausomumo ir klestėjimo. Tai matyti ir iš kai kurių žymiausių net valstybės išlaikomų mokslo institucijų tituluotųjų vadų ataskaitų: iš jų dažniausiai atrodo, kad be jų, tos įstaigos narių, daugiau niekas Lietuvoje nieko nedarbo (apie juos paprasčiausiai nutylima), nesprendė, kad neturi jokių problemų tie tūkstančiai ne tokie tituluoti, bet iš tikro dirbančių Tautai ir Lietuvai – tie, tituluotieji, dažniausiai ir įsivaizduoja, kad tik jie vieni gali būti ne tik tiriamųjų, bet ir leidybinių darbų, visų projektų ir programų vadovais. Tad daugiausia dėl to vis dar feodalizmą primenančio mokslo valdymo, iniciatyvų smaugimo sistemos gyvavimo, dažnai ir tie, kurie turėtų ir

galėtų daug ką pasiūlyti ir sprendžiant valstybines problemas, nutyla. Nutyla dar ir dėl to, kad dažniausiai kaip minėta ir valdžiai nereikia rimtais tyrimais pagrįstų pasiūlymų. Iš dalies, matyti, ir daugelis kūrybingiausių mokslo darbuotojų, dalyvavusių ir 1989 – 1990 m. Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo, prasidėjus politinėms kovoms dėl postų ir valdžios, pasitraukė, užleisdami vietas neretai tik gudriems karjeristams, kad ir kai kuriems kadaise turėjusiems „profesorių“, „daktarų“ ar kitus vardus ir laipsnius.

Yra senas tautos ir valstybės sulyginimas su žmogaus kūnu: galva – šviesuomenė, inteligentija, rankos – materialinių gėrybių kūrėjai. Bet vargas tai tautai, tai valstybei, kurios „galvoje“ nėra minėtųjų vertybių – Tauta, Nepriklausomybė, Teisingumas, Dora, Aukojimasis, visų žmonių Gerovė, kuomet rankom ir kojom nevadovaujama remiantis jomis, tuomet neišvengiamai

svarbiausiu tampa pilvas. Tik egoistiniai, trumpalaikiai tikslai daug kur vyrauja ir šiandieninėje Lietuvoje. Kartais atrodo, kad tik aritmetikos veiksmas – „atimti“ ir retai „ pridėti“ težino ir mūsų seimūnai, Vyriausybė; nei iš jų, nei Vyriausybės tribūnų dar neteko išgirsti programinių Tautos ir Nepriklausomybės stiprinimo klausimais kalbų, tokių, kokias kadaise sakydavo, sakysime, pirmasis Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona; vengiama duoti griežtą atkirtį kai kurių lenkų imperialistų, žydų pretenzijoms, susitaikoma su tuo, kad ir tarp mūsų valstybės pasiuntinių Briuselyje yra tokių, kurie vietoje gynę Nepriklausomos Lietuvos, lietuvių Tautos interesus, priešingai menkina ar juodina juos, nepaisant, kad ir šeriami už mūsų žmonių uždirbtus pinigus. Mūsų Tautos ir Nepriklausomybės ilgaamžiškumas, Gerovė – kiekvieno mūsų šiandieną veiklumo, drąsos ir pasiaukojimo rezultatas. **(Pabaiga)**

Dirigentas muz. Darius Polikaitis, „Dainavos” ansamblio vyrų dainininkų grupės vadovas.

JIE DAINUOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖJE

Dainavos ansamblio vyrų vienetas pirmą kartą scenoje pasirodė 1995 metų rudenį. Keletas jaunų studentų vyrų, Dainavos ansamblio narių, kurie subūrė savo draugus pasirodymui studentų ateitininkų kultūros vakare Chicagos apylinkėse. Po sėkmingos programos, draugai nusprendė tęsti veiklą, save pasivadinę Dainavos ansamblio vyrų oktetu. Jau eilę metų vienetas atlieka programas lietuviškuose renginiuose Chicagoje ir apylinkėse. Taip pat, vienetas yra nemažai gastroliaavęs - atlikęs koncertus Floridoje, Clevelande, Detroite, Washington D.C., New Yorke, Los Angeles, Toronte, ir Philadelphia. 1999 metų gruodžio mėnesį oktetas išleido lietuviškų dainų įrašą. 2001 metų rudenį, okteto sąstatui truputį pasikeitus, vyrai save “persivadino” Dainavos

ansamblio vyrų vieneto vardu, ir toliau tęsia veiklą. Vienete dalyvauja: Liudas Landsbergis, Vidas Neverauskas (akomponiatorius), Audrius Polikaitis, Marius Polikaitis, Darius Polikaitis (vadovas), ir Kastytis Šoliūnas. 2007 metais vienetas išleido savo antrąjį įrašą vardu “Šešiese”.

CHICAGO, IL

Š. m. kovo 7 d., sekmadienį po šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos šventovėje buvo pranešta apie parapijoje įvyksiančius pasikeitimus. Kovo 5 d., penktadienį, Čikagos arkivyskupas Francis George Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos administratoriumi paskyrė šiuo metu Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje dirbantį **kun. Jaunių Kelpšą**. Naujas paskyrimas įsigalioja nuo š. m. liepos

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 2002 metų Kovo 11-osios šventės pradžia prie Partizanų motinos paminklo Lemonte, IL. Lituanistinės mokyklos mokiniai su Irena Dirdiene ir Oskaru Kremeriu.

V. Jasinevičiaus nuotr.

KOVO 11-OSIOS ŠVENTĖ

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DVIDEŠIMTMETIS
LITERATŪRINIO KONKURSO LAUREATAMS

PREMIJŲ ĮTEIKIMAS
„DIRVOS” LAIKRAŠČIO 95-ERIŲ METŲ
IR
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS
60-TIES METŲ SUKAKTYS

2010 m. kovo mėn. 21 d., sekmadienį, 3 val. po pietų.

JAUNIMO CENTRE,
5620 S. CLAREMONT AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS

PROGRAMOJE

- Lietuvos Respublikos atstovo žodis
 - Laureatų paskelbimas
 - I-osios premijos laureato žodis
 - **Dariaus Polikaičio** vadovaujamas „Dainavos” ansamblio vyrų dainininkų vienetas
- PROGRAMĄ VEDA DALIA SOKIENĖ

PREMIJŲ MECENATAS
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA

IŠKILMINGA KUNIGAİKŠČIŲ RESTORANO VAKARIENĖ
VISUS IŠ VISUR PRAŠO DALYVAUTI TAUTINĖ SĄJUNGA

Vietas prašome užsisakyti iš anksto

Irenos Dirdienės telefonais: 1-708-422-6514 arba 1-708-408-8352.

1 d. Iki šiol Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje dirbęs klebonas **kun. Anthony Markus** nuo liepos 1 d. pradės dirbti Šv. Pijaus X parapijoje Stickney miestelyje.

CLEVELAND, OH

KAZIUKO MUGĖ

Kovo 21 d., sekmadienį Clevelando Šv. Kazimiero parapijos salėse vyks tradicinė Kaziuko mugė, kurią ruošia Clevelando skautija. Oficiali pradžia tuojau po 10 v.r. šv. Mišių.

Dirvos inf.

Čikagos Midway oro uoste kovo 11 d. buvo atidengta Dariaus ir Girėno skrydžiui prisiminti lenetelė. Nuotraukoje oro uosto aviacijos direktorė Rosemarie Andolino, miesto tarybos narės Toni Foulkes (kairėje), Lona Lane ir Lietuvos gen. konsulė Skaistė Aniulienė. *Jono Kuprio nuotr.*

LENKIJA

Lietuvos ambasada Lenkijoje kovo 9 d. kartu su Lenkijos lietuvių draugijos Varšuvos skyriumi paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną. Susirinkusius svečius pasveikino Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Egidijus Meilūnas. Pasak jo, Kovo 11-oji yra ypatingos svarbos ir reikšmės diena tūkstantmetėje Lietuvos istorijoje.

Minint Lietuvos Nepriklausomybės 20-ąsias metines, ambasatoriaus teigimu, reikia prisiminti, kad ir Varšuvos lietuviai aktyviai dalyvavo Lietuvos išsilaisvinimo procesuose.

Ambasadorius įteikė Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmečio atminimo medalius Lenkijos lietuvių bendruomenės atstovams,

aktyviai prisidėjusiems prie Lietuvos išsilaisvinimo ir puoselėjantiems lietuvybę Lenkijoje: Lenkijos lietuvių draugijos Varšuvos skyriaus pirmininkei Birutei Uzdilaitei, lituanistinės mokyklėlės Varšuvoje įkūrėjai, pirmajai mokytojai ir vadovei Irenai Aleksaitei-Turek ir buvusiai ilgametei draugijos vadovei Irenai Kriaužlienei. Vienam aktyviausių lietuvybės puoselėtojų Lenkijoje, kuris buvo atsakingas už judėjimo „Solidarumas“ ryšius su Sąjūdžiu, Rimui Vainai skirtą apdovanojimą atsiėmė jo sūnus.

Šventinius renginius pratęsė žinomų Lietuvos pianistų Roko Zubovo ir Sonatos Zubovienės kartu su skaitove Jovita Vitkaite atliekamų koncertų ciklas „Čiurlionio pasaulis“.

LR URM

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos ir Rusijos santykiai gerėja, pareiškė Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė. „Mūsų santykiai dabar gerėja, laukiame apsiikeitimo vizitais ir abiem šalims naudingų sutarčių pasirašymo. Tikimės, kad dar šiais metais vėl susitiksim su prezidentu D.Medvedev“, - žurnalistams per spaudos konferenciją Vilniuje sakė D.Grybauskaitė.

Spaudos konferencijoje po susitikimo su Vilniuje viešiniu Slovėnijos prezidentu Lietuvos vadovė sakė matanti bendrą Europos ir Rusijos santykių gerėjimo tendenciją. „Manau, kad su Rusija apskritai santykiai tampa geresni visoje Europoje, su visa Europa. Tai bendra tendencija“, - sakė D.Grybauskaitė, angliškai atsakydama į Slovėnijos žurnalisto klausimą. „Lietuva, ir aš pati, bando turėti konstruktyvų dialogą su visais mūsų kaimynais, įskaitant Rusiją. Vykdomė atvirumo politiką, paremtą mūsų principais, bet pasitikėdami vienas kitu ir naudingai visoms pusėms“, - sakė Lietuvos prezidentė.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis kovo 10 dieną susitiko su buvusiu Islandijos diplomatijos vadovu Jón Baldvin Hannibalsson, kurio pastangomis Islandija pirmoji pripažino 1990 metų kovo 11 dieną atkurtą Lietuvos nepriklausomybę.

Vilniuje kovo 10 dieną susitiko Tarpyvyriausybinių Lietuvos ir Rusijos prekybinio ir ekonominio, mokslinio ir techninio, kultūrinio ir humanitarinio bendradarbiavimo komisijos pirmininkai Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis ir Rusijos transporto ministras Igor Levitin.

Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis kovo 14 dieną pasveikino Lenkijos lietuvius Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmečio proga. Ministras padėjo gėlių ant lietuvių ir lenkų karių kapų Berznyke, prie vyskupo Antano Baranausko paminklo, apsilankė Seinų katedroje, švietimo centre „Žibury“, Seinų Lietuvių namuose ir Lietuvos konsulate. Ministras taip pat dalyvavo Šv. Mišiose Punsco bažnyčioje, lankėsi Punsco Kovo 11-osios licėjuje ir Dariaus ir Girėno pagrindinėje mokykloje bei gimnazijoje, Punsco kultūros namuose sakė kalbą lietuvių bendruomenės nariams.

Pleišto kūrimas tarp Lietuvos ir Lenkijos atkartoja tradicinę Rusijos „skaldyk ir valdyk“ politiką. „Neturime leistis įtraukiami į tokio pobūdžio geopolitinius žaidimus“, - susitikusi su Europos Parlamento Konservatorių ir reformistų frakcijos vadovu Michal Kaminski sakė Seimo pirmininkė Irena Degutienė. Pasak Lietuvos parlamento vadovės, Europos Sąjungos šalys narės turėtų būti vieningesnės ir demonstruoti daugiau solidarumo tarpusavyje nei su organizacijai nepriklausančiomis valstybėmis. Rusija nėra ES narė, tačiau vykdo aktyvią dvišalių santykių politiką su didžiosiomis Bendrijos valstybėmis. I. Degutienės nuomone, Lietuvai ir Lenkijai pavyksta atskirti strateginės svarbos klausimus nuo einamųjų dvišalių santykių problemų, tad šalys gali dėti pastangas ir stiprindamos ES narių tarpusavio solidarumą. Lenkija pageidauja, jog mūsų šalyje gyvenantiems etniniais lenkams būtų sudarytos sąlygos asmenvardžius dokumentuose rašyti originalo kalba, o regionuose, kuriuose jie sudaro daugumą, gatvių pavadinimus rašyti ir lietuviškai, ir lenkiškai. Lietuvai priekaištaujama ir dėl pernelyg lėto žemės gražinimo Vilniaus krašte.

Lietuva sieks iki liepos mėnesio išspręsti klausimą dėl kompensacijos už nacių nusavintą žydų bendruomenių turtą, teigia premjeras Andrius Kubilius. „Tikiuosi, kad per pavasario sesiją sugebėsime rasti sutarimą parlamente dėl šio įstatymo“, - naujienų agentūrai AFP sakė ministras pirmininkas. Pagal Konstituciją, pavasario sesija tęsiasi iki birželio 30 dienos. A.Kubilius sakė, kad dar praeitos vyriausybės parengtą projektą remia įvairios partijos. Praėjusių metų liepos pabaigoje Seime įregistruotas Kompensacijos už žydų bendruomenių nekilnojamojo turto įstatymo projektas numato 128 mln. litų dydžio kompensaciją, kuri būtų išmokėta 2012-2023 metais.

Lietuvos vyriausybė yra nusprendusi, kad pinigais bus gražinta 113 mln. litų ir žydų bendruomenei bus perduoti du pastatai - žydų muziejus Vilniaus Pylimo gatvėje bei istorinė žydų biblioteka sostinės Žemaitijos gatvėje. **ELTA, LR URM**

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIMASIMAS DĖJŲ KURIAMAS

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

Lietuvos premjeras Andrius Kubilius kovo 11 d. tarėsi su buvusiu JAV Atstovų rūmų pirmininku John Denis Hastert Vilniuje. **ELTA**

KAS KARTAIS APSVAIGINA VAKARŲ VADOVUS

Vilnius, kovo 9 d. (ELTA). Jeigu Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy nemato, kad Rusija kol kas yra ne demokratiška, o primetanti savo valią ir plečianti savo ekspansiją bei užvaldymus šalis, ir nusprendžia jai parduoti karinius laivus, tai jis yra tartum ap-

svaigęs, teigia europarlamentaras, Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

„Kas kai kada apsvaigina Vakarų vadovus, aš nežinau. Galbūt ponas Medvedev nuvyko į Paryžių po švarku pasikišęs kokių nors radiacijos aparatų ir

apspinduliavo N. Sarkozy. Tai būtų viena iš prielaidų. O kitų man sunku ir atrasti“, - Seime surengtoje spaudos konferencijoje, kalbėdamas apie Prancūzijos ir Rusijos sandorį dėl desantinių laivų „Mistral“, sakė V. Landsbergis.

Pasak jo, tokia metafora parodo, kaip Prancūzijos prezidentas „nesuvokiama apsvaigimą ir realybės nesuvokimą“.

LENKAI NORI PARDUOTI 25 PROC. AKCIJŲ

Lenkijos laikraštis *Dziennik Gazeta prawna* tvirtina, kad „PKN Orlen“ ieško strateginio partnerio, kuriam parduotų iki 25 proc. Mažeikių naftos įmonės akcijų. Anot laikraščio, šiuo „strateginiu partneriu“ gali tapti Kremliaus valdoma „Rosneft“. Lenkų dienraščio teigimu, „PKN Orlen“ jam oficialiai patvirtino ieškantis Mažeikių naftos įmonei strateginio partnerio. Koncerno atstovai pabrėžia, kad tai vienintelis galimas scenarijus, nes apie visišką lenkų pasitraukimą iš Lietuvos nėra kalbos.

Anot dienraščio šaltinių, daugiausia šansų patekti į Mažeikius turi Kremliaus valdomas koncernas „Rosneft“, perėmęs subankrutavusio „Jukos“ aktyvus, nes kiti potencialūs investuotojai tokių planų jau atsisakė.

Skaiciuojama, kad už Mažeikių naftos įmonės mažumos akcijų paketą „PKN Orlen“ gali gauti 1,25 mlrd. zlotų, o tai perpus mažiau nei toks paketas kainavo „PKN Orlen“ perkant „Mažeikių naftą“.

„PKN Orlen“ neatskleidžia detalių, kokią strateginę par-

ternę turi galvoje. Ekspertai svarsto dvi galimybes – 25 proc. Mažeikių naftos įmonės akcijų pardavimą arba bendrovės performavimą į paslaugų įmonę, kuri aptarnautų partnerį, perdirbdama jo naftą. Pasak dienraščio, antrasis sprendimas mažiau įtikėtinas, nes Mažeikių naftos įmonė savo istorijoje jau turi 1990 metų patirtį, kai aptarnaudama rusų koncernus atsidūrė ant bankroto ribos, kadangi rusai už paslaugą moka ne pinigais, bet nafta.

Lietuvos prem. A. Kubilius pranešimus apie galimą Mažeikių naftos įmonės pardavimą vadina gandaiis. **LRT**

MASKVOJE VYKO LIETUVOS IR RUSIJOS URM KONSULTACIJOS

Lietuvos užsienio reikalų viceministro Evaldo Ignatavičiaus vadovaujama Užsienio reikalų ministerijos delegacija kovo 10-11 dienomis Maskvoje dalyvavo kasmetinėse dvišalėse Lietuvos ir Rusijos užsienio reikalų viceministrų lygio konsultacijose ir renginiuose, skirtuose Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmečiui.

Kovo 10 dieną surengtame Lietuvos delegacijos ir Rusijos delegacijos, kuriai vadovavo užsienio reikalų viceministras Vladimir Titov, susitikime aptarti 2010 metų vizitų ir renginių planai, rušiamos sutartys, Lietuvos regionų bendradarbiavimo su

Rusijos Kaliningrado sritimi projektai, bendradarbiavimas Baltijos jūros valstybių taryboje, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje, Rusijos santykių su Europos Sąjunga ir NATO perspektyvos ir kiti aktualūs klausimai.

E. Ignatavičius pristatė Lietuvos iniciatyvas dėl Baltijos jūros dugne esančių cheminių medžiagų ir ginklų.

Susitikime pasirašytas 2010-2011 metų Lietuvos ir Rusijos užsienio reikalų ministerijų bendradarbiavimo planas, kuriame numatyti vizitai ir konsultacijos aukščiau minimais dvišalio, regioninio ir europinio bendradarbiavimo klausimais.

Vizito Maskvoje metu E. Ignatavičius aplankė Lietuvos partizanų ginkluotųjų pajėgų vado Jono Žemaičio-Vytauto palaidojimo vietą Donskoje kapinėse ir pagerbė šio kovotojo už Lietuvos laisvę atminimą.

Kovo 11 dieną Maskvoje buvo surengtas Lietuvos užsienio reikalų ministerijos, ambasados Rusijoje, generalinių konsulatų Sankt Peterburge ir Kaliningrade atstovų pasitarimas dėl Lietuvos santykių su Rusija svarbiausių uždavinių ir lietuvių bendruomenės Rusijoje poreikių.

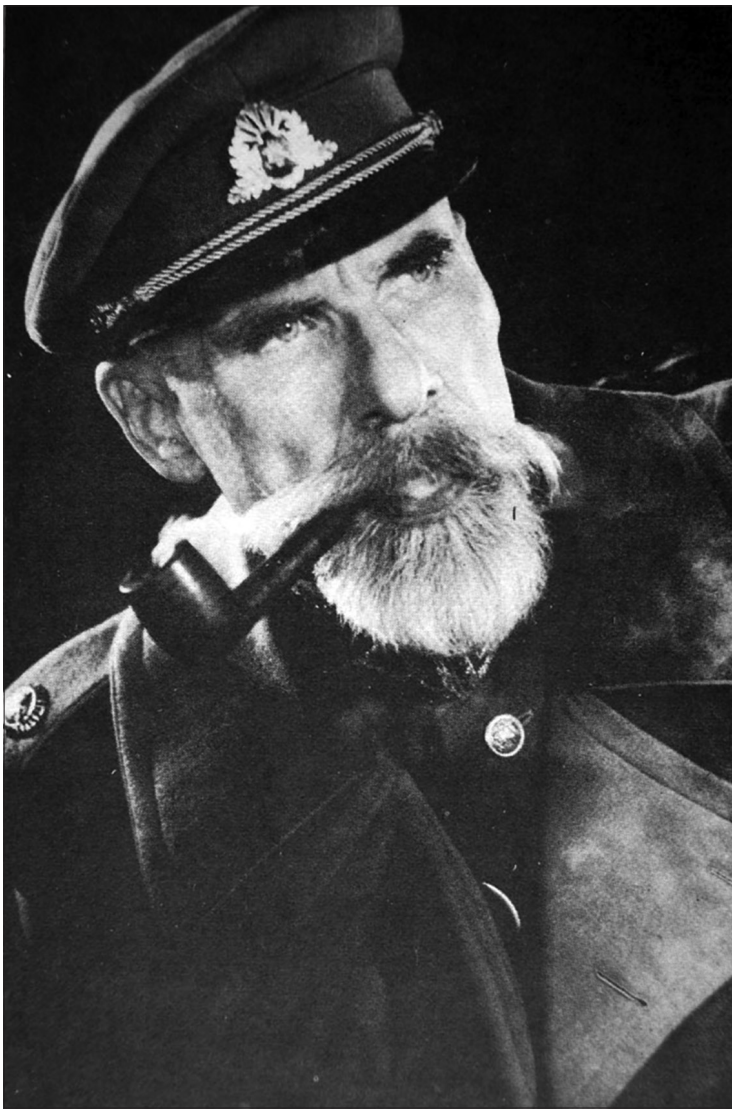
Lietuvos delegacija taip pat dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-mečiui skirtuose renginiuose.

PAMINĖJO LEGENDINĮ GENEROLĄ POVILO PLECHAVIČIAUS 120-OSIOS GIMIMO METINĖMS

Vasario 1 dieną sukako 120 metų, kai Mažeikių apskrityje, Židikų valsčiuje, Bukončių vienkiemyje gimė brg. generolas Povilas Plechavičius. Šeimoje, be Povilo, augo dar penki sūnūs ir šešios dukros. 1908 metais Povilas baigė Maskvoje gimnaziją, 1911 metais – Komercijos institutą, 1914 metais – Orenburgo kavalerijos karo mokyklą. Pirmojo pasaulinio karo metais P. Plechavičius kovėsi Rusijos kariuomenės 5-ajame kavalerijos pulke. 1918 m. vasario 16 dieną atkūrus Lietuvos valstybę, Povilas kartu su broliu Aleksandru slapta grįžo į Tėvynę.

P. Plechavičius slapta organizavo savanorių būrius, o vėliau jau kaip Sedos apsaugos vadas pertvarkė žemaičių partizanų rinktinę į savanorių dalinius. Šie daliniai išvarė bolševikus iš Skuodo, Sedos, Mažeikių, Telšių ir kitų Žemaitijos vietų. Tada kpt. P. Plechavičius sakė: „Mušome priešą, kad jis buvo šimtą kartų stipresnis už mus, ir dabar sumušime tas bandas, kurios nori pasmaugti mūsų Tėvynę...“ Kapitono ryžtas, ištvermė ir organizaciniai sugebėjimai neliko nepastebėti. Jis tapo Mažeikių miesto ir apskrities komendantu, o 1920 m. sausio 17 dieną penktojo pėstininkų (vėliau Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kęstučio) pulko 7 kuopos vadu.

1920 m. spalį kpt. P. Plechavičius perkeliamas į pradėtą formuoti 2-ąjį raitelių pulką ir skiriamas pirmojo eskadrono vadu. 1924 m. rugpjūčio 15 dieną Kaune baigęs Aukštuosius karininkų kursus mjr. P. Plechavičius buvo pasiųstas į Čekoslovakijos generalinio štabo akademiją, kurią baigė 1926 m. rugsėjo 1 dieną.

Gen. Povilas Plechavičius

Tų pačių metų rudenį Alytuje, ulonų pulko karininkų ramovėje, matant kariuomenės vadui gen. S. Žukauskui ir kitiems karininkams, mjr. P. Plechavičius kirto antausį rusų kilmės artilerijos karininkui už tai, kad šis pareiškė: „Jei man kas įsakytų pakabinti J. Stalino paveikslą, aš tai padaryčiau“. Už tai mjr. P. Plechavičius dviem savaitėms buvo pasodintas į Kauno įgulos daboklę. Bolševikai ruošė įvykdyti valstybinį perversmą, todėl Slaptoji karininkų sąjungos vadovybė išvadavo P. Plechavičių ir jis tapo 1926 m. gruodžio 17 dieną įvykdyto valstybinio perversmo vadovu.

Laikinoji karinė valdžia gruodžio 17 d. paskelbė at-

sišaukimą į visuomenę, o prezidento pareigas sutiko eiti Antanas Smetona. Kariuomenėje jis buvo labai populiarus dar nuo pirmųjų Lietuvos nepriklausomybės metų. Po perversmo į Vyriausią jį štabą su keletu atstovų atvykęs krikščionių partijų bloko vadovas kunigas Mykolas Krupavičius pasveikino mjr. Plechavičių: „**Povilai, tu išgelbėjai kraštą...**“

1927 m. rugpjūčio 1 dieną mjr. P. Plechavičiui suteikiamas gen. štabo pulkininko laipsnis, o 1929 m. vasario 10 dieną jis pakeliamas į generolus leitenantus ir paties prašymu paleistas į gen. štabo karininkų atsargą. Iki pirmo-

sios sovietinės okupacijos ūkininkavo Čiutelių ūkyje netoli Šiaulių.

1940 m. birželio 15 dieną gen. P. Plechavičius pasitraukė į Vokietiją, o 1941 metais grįžo į Lietuvą. 1944 m. vasario 16 dieną suorganizavo Lietuvos Vietinę rinktinę. Tačiau tėvynę ginti jiems teko tik tris mėnesius, nes naciai sulaužė susitarimą ir apgaule norėjo Vietinės rinktinės batalionus pasiųsti į Rytų frontą kovoti su sovietine Rusija. **Visą Vietinės rinktinės štabą su generolu P. Plechavičiumi suėmė ir įkalino Latvijos Salaspilio koncentracijos stovykloje, o didžiąjai daliai rinktinės karių pavyko pasitraukti į miškus, kur jie sudarė jau partizaninio karo kovotojų branduolį.** Po karo gen. P. Plechavičius pateko į Vokietiją netoli Berlyno. Čia sovietų saugumo agentas kpt. J. Mikuckis pabandė P. Plechavičių nugirdyti ir pagrobti bei išgabenti į Rusiją. Laimei, šis sumanymas nepavyko.

1949 metais generolas emigravo į JAV, Čikagą. Čia gyvendamas domėjosi lietuviška veikla, kultūriniu gyvenimu, ypač Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ veikla, buvo šios sąjungos valdybos pirmninkas, vėliau – garbės narys. Brig. gen. Povilas Plechavičius mirė 1973 m. gruodžio 19 dieną Čikagoje, palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse. 2004 metais P. Plechavičius apdovanotas Vyčio kryžiaus ordino didžiuoju kryžiumi.

* * *

Vasario 2 dieną Kauno šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčioje šv. Mišias už brig. generolą Povilą Plechavičių aukojų monsinjoras dim. plk. Alfonsas Svarinskas. Monsinjoras trumpai apžvelgė brig. gen. gyvenimo ir kovos kelią, pabrėždamas jo ryžtą, komunikabilumą ir išmin-

tingumą. Pasak monsinjoro, velionis buvo negailestingas bolševikams, todėl bolševikai jo bijojo. Žemaitijoje brig. generolas P. Plechavičius sugebėjo įvesti tvarką ir apsiginti nuo plėšikavimo. Jo veikla visada bus pavyzdžiu, kaip reikia atlikti pareigas savo valstybei, sakė monsinjoras.

Po Mišių Vytauto Didžiojo karo muziejuje vyko iškilmingas brg. gen. P. Plechavičiaus minėjimas. Naujausiųjų laikų karybos istorijos skyriaus muziejininkas Antanas Jankūnas perskaitė pranešimą „Brigados generolas Povilas Plechavičius“, kuriame plačiai apžvelgė visus gyvenimo ir kovos kelio faktus bei įvykius, savo prisiminimais pasidalino generolo brolio Aleksandro dukra Alina Plechavičiūtė-Vaigel. Ji plačiai papasakojo apie gyvenimą išeivijoje, kurio metu išryškėjo gen. P. Plechavičiaus atidumas, geranoriškumas, nesavanaudė pagalba žmonėms. Generolas turėjo didžiulį autoritetą tarp išeivijos lietuvių. Vietinės rinktinės karys, dim. kpt. J. Krauklys didžiudamasis kalbėjo, kad kariai nesulaužė priesaikos, jie gynė savo žemę, daugelis papildė Lietuvos partizanų gretas. Vietinės rinktinės vadas dim. mjr. Bronislovas Girdvainis prisimena, kaip Marijampolėje brig. generolas P. Plechavičius su kiekvienu kariu pasisveikino, asmeniškai paspausdamas ranką. B. Girdvainis Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktoriui plk. leitenantui, dr. Gintautui Sargailiui padovanojo dailininko J. Karatajaus paveikslą. Susirinkusiems koncertavo Kauno tremtinių choras „Ilgesys“ (vadovė Bronė Paulavičienė). Prie brig. gen. P. Plechavičiaus biusto Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje buvo padėta gėlių.

Kazimieras Dobkevičius

XXI amžius

„Dainavos“ ansamblio dainininkai Liudas Landsbergis, Marius Polikaitis, Audrius Polikaitis, Kastytis Šoliūnas ir laikomas ant rankų pianistas Vidas Neverauskas, vadovaujami dirigento Dariaus Polikaičio (dešinėje) atliks meninę programos dalį Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo – Kovo 11-sios šventėje kovo 21 d., 3:00 val. po pietų, Jaunimo centre, Čikagoje.

(Atkelta iš 1 psl.)

VILNIUJE RODOMAS...

nos“, – komentavo R. Budrys.

Didžioji dalis darbų Lietuvoje pristatoma pirmą kartą.

Pasak parodos kuratorės Julijos Mušinskienės, **rodomos išskirtinės dovanos, tokios kaip Adomo Varno (1879–1979) istorinė drobė „Mindaugo karūnavimas“, kurią Lietuvai dovanojo Domas Adomaitis.**

Vienas iš įdomių parodos istorinių eksponatų – Stasio Ušinsko (1905–1974) pano „Lietuvos mokykla“, apibūdinantis Lietuvos švietimo pažangą pirmosios Nepriklausomybės dvidešimtmečiu, sukurtas specialiai 1939 m. pasaulinei parodai Niujorke, o po jos iki šiol saugotas jėzuitų Jaunimo centre

Čikagoje.

Lankytojams pristatomas ir įžymusis „Žemaitės portretas“, kurį 1919 m., Žemaitėi viešint Amerikoje, sukūrė pirmųjų lietuvių dailės parodų Vilniuje dalyvis Jonas Šileika (1883–1960). Pačios Žemaitės liudijimu, „už tą darbą Šileika gavo 200 dol. nagardos ant parodos Chicagoje“. Gydytojas Antanas Montvydas (1886–1966) jį padovanojo Lietuvai kaupiamam rinkiniui.

Parodoje eksponuojama vieno iškiliausių XX a. lietuvių grafikų Viktoro Petravičiaus (1906–1989) kūrinių kolekcija. Pristatomas ir talentingos jo studentės, iškiliųjų šių laikų mecenatės **Magdalenos B. Stankūnės** abstrakčios batikos ciklas.

Ypač spalvingai parodo-

je atskleidžiamos Freiburgo meno mokyklos auklėtinių kūrybos kolekcijos. Pirmą kartą Lietuvoje rodomi tapytojo, dailės pedagogo, filosofo **Juozo Mieliulio** (1919–2009) simbolistiniai ir surrealistiniai paveiksai. Parodos rengėjai tikisi, kad įdomus atradimas bus ir kito „freiburgiečio“ – Jurgio Šapkaus, gyvenančio Kalifornijoje, kūryba.

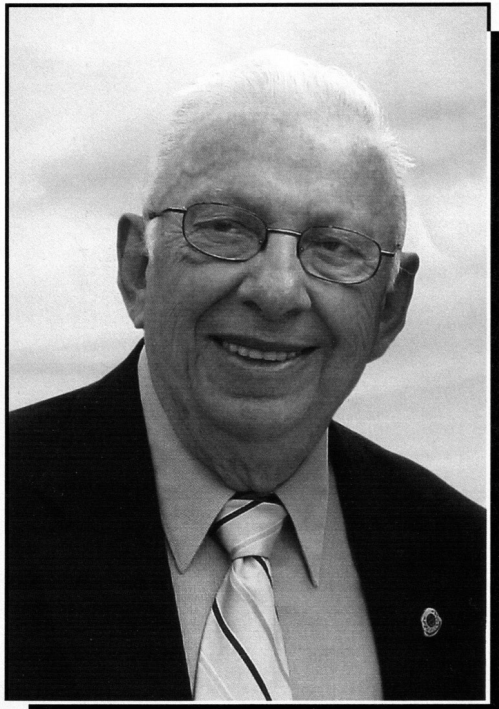
Parodoje pristatomas, Lietuvos dailės muziejuje saugomas, nedidelis, bet reikšmingas Elenos Urbaitytės (1922–2006) kūrybinis palikimas.

Bene pirmą kartą Lietuvoje rodomos Vandos Aleknienės ekspresionistinės abstrakcijos ir Petro Aleksos metaforiškos dažyto medžio skulptūros.

Paroda Radvilų rūmuose veiks iki gegužės 31 d.

A † A Vytautas Čekanauskas

1929.III.07 - 2009.XI.30

In Memoriam
Vytautas Cekanauskas
03.07.1929 - 11.30.2009

A.a. Vytautas Čekanauskas, išleistos knygelės viršelyje.

**VYTAUTO ČEKANAUSKO
LAIDOTUVĖS**

Ketvirtadienį, gruodžio 10-tą, visą popietę iki pat rožinio septintą valandą vakare, nesibaigianti vilkstinė Velionio gerbėjų iš arti ir toli keliavo į Šv. Kazimiero bažnyčią atsisveikinti taip netikėtai lapkričio 30 d. Amžinybėn iškėliavusį gerbtą ir mylėtą **garbės generalinį konsulą Vytautą Čekanauską**. Atsisveikinti ir pareikšti užuojautą prie jo karsto būdinčiai šeimai – žmonai Janinai, dukroms Daivai, Ritai ir Vidai, jų vyrams ir gražiam pulkui vaikų, bei kitiems artimiesiems. Nors šeimos pageidavimu prašyta vietoj gėlių aukoti naujai kuriamam Vytauto Čekausko fondui, vis tiek lietuviška trispalve pridengtas karstas buvo apsuptas draugų ir kolegų atsiųstais gėlių vainikais.

Penktadienį, gruodžio vienuoliką, erdvus mašinoms pastatyt Šv. Kazimiero parapijos kiemas prisipildė jau anksti rytą. Varpai gedulingai sugaudė pusę vienuolikos. Kaip dar niekuomet perpildytoje bažnyčioje laidotuvių šv. Mišias koncelebravo kun. Tomas Karanauskas ir prel. Edmundas Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovados reikalams. Mišiose dalyvavo vyskupas Alexander Salazar (Los Angeles).

Atsisveikinimo žodį tarė iš New Yorko atvykęs Lietuvos Respublikos ambasadorius

Jonas Paslauskas. Dr. Stasys Bačkaitis, Amerikos Lietuvių reikalų žinomas atstovas Washington D.C., jautriai kalbėjo apie dar vaikystėje prasidėjusią jo ir Velionio tamprią draugystę. Visų kraštų konsulų vardu su kolega atsisveikino Los Angeles apskrities konsulų korpuso vadovas, Ispanijos Generalinis konsulas Inocencio Arias. Los Angeles miestą šiltu žodžiu atstovavo miesto tarybos pirmininkas, geras Velionio ir lietuvių draugas, Mike Antanovich.

Laidotuvėse dalyvavo Lietuvos, Los Angeles miesto ir apskrities atstovai, bei daugybė kitų kraštų konsulų.

Gedulingų Mišių metu gie-

Vytautas Čekanauskas ir šeima Lietuvoje: dukros Rita Žukienė, Vida Bruožienė, žmona Janina ir Vytautas Čekanauskas, dukra Daiva Navarrette.

dojo iš Clevelando atskridusi solistė Virginija Muliolienė, Arūnas Bruožis, sol. Antanas Polikaitis ir muzikui Viktorui Raliui vadovaujant, Šv. Kazimiero parapijos choras.

Žaliuojančiose Forest Lawn kapinių kalvose, po visuomet sargyboje stovinčiom plačiašakėm pušim, per daugelį metų paskutinį poilsį rado daugybė vietos lietuvių. Po Tėvynės ir tėvynainių gerovei paaukotų ilgų dešimtmečių, lydėtojų minios apsuptas, po kunigo Tomo Karanausko paskutinių palaiminimų, nuskambėjus Marijos giesmei ir Lietuvos Himnui, čia amžiams atsigulė ir garbusis konsulas Vytautas Čekanauskas.

Liūdime jo taip staigiai netekę, bet ir dėkojame Viešpačiui, kad jį turėjome.

Kulinarės Genovaitės Plukienės pagaminti laidotuviniai pietūs vyko Šv. Kazimiero parapijos salėje. Stalus puošė Lietuvos, Amerikos ir Europos Sąjungos vėliavėlės. Paties Velionio priešmirtiniu pageidavimu, jokių organizacijų atstovų bei pavienių

asmenų kalbų nebuvo. Raštu įteiktos arba atspausdintos užuojautos ir atsisveikinimai savo laiku bus įdėti garbės gen. konsulo Vytauto Čekausko biografinėje knygoje.

Velionis buvo žinomas savo diplomatinio taktu, nesvyruojančia tolerancija, plačiu Lietuvos istorijos ir jos dabartinės padėties žinojimu, tikru savo paskirties supratimu ir iki mirties nesibaigiančia energija.

Šeima steigia Vytauto Čekausko vardo fondą (Lithuanian Assistance Foundation/**Vyt. Čekanauskas memorial fund/** c/o Calif. Lithuanian Credit Union, 2806 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA 90404), kuris skirs stipendijas Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, kur Velionis gimė ir augo. Stipendijos bus skiriamos Tarptautinę teisę ir diplomatiją studijuojančiam Lietuvos jaunimui. Tai bus pats gražiausias ir tinkamiausias paminklas tauraus lietuvio Kauniečio neveiktų darbų apvainikavimui.

Rūta Sakienė

Los Angeles vysk. Alexander Salazar prie a.a. Vytauto Čekausko karsto kalba maldą. Gedulingų Mišių koncelebrantai buvo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos administratorius kun. Tomas Karanauskas ir Lietuvos vyskupų delegatas prel. Edmundas Putrimas.

Kęsto Kazlausko nuotr.

**KGB BIJOJO
LANDSBERGIO**

Sulaukęs 68 metų mirė Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojas, doc. dr. Antanas Pranskevičius, skaitęs paskaitas apie Sovietų Sąjungos istoriją, specialiąsias tarnybas ir totalitarizmą. Jo gyvybė užgeso vasario 19 d.

Nuo 2004 m. jauniems politologams paskaitas skaičiusio dėstytojo biografija - kaip reta spalvinga ir įdomi. Sovietų Sąjungos laikais jis, kaip geologas, išmaišė kone visus jos kraštus, tačiau dėl savo disidentinės veiklos (Sankt Peterburge leido disidentinį žurnalą) buvo priverstas išvykti į JAV.

Gyvendamas JAV, be kitų darbų, taip pat dėstė Sovietų Sąjungos istorijos, SSRS specialiųjų tarnybų ir kitus kursus viename kariniame institute. A.Pranskevičius išsakė įdomių pastebėjimų ir apie Lietuvos aktualijas.

„Jeigu kalbėtume apie Lietuvą ir KGB veiklą joje, galima būtų pasakyti, kad didžiausias KGB laimėjimas per penkiolika metų buvo Vytauto Landsbergio diskreditavimas. Jis buvo vadas, **jie jo bijojo**. Todėl jie veikė sėkmingai per įvairius fondus, įvairiomis priemonėmis siekė šito tikslo, - anuomet kalbėjo A.Pranskevičius. - **Didžiausias Rusijos pralaimėjimas Lietuvoje buvo prezidento Rolando Pakso nušalinimas nuo valdžios**. Jeigu jis būtų išlikęs valdžioje, tai būtų buvusi grėsmė valstybei. Aš nematau, kad pats R.Paksas buvo šnipas ar panašiai, bet jis buvo būtent ta asmenybė, kuria buvo galima manipuluoti per įvairias institucijas ir vykdyti savo interesus Lietuvoje“.

ELTA

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 10 d. šeštadienį, 7:00 v.v. Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje įvyks sol. Virginijos Muliolienės koncertas. Rengia Akademinis Skautų Sąjūdis.

BALANDŽIO 30 – GEGUŽĖS 1 ir 2 dienomis –60-sios ŠALFAS s-gos sporto žaidynės Clevelande, OH. Rengia – Clevelando LSK „Žaibas“. *Informuoja Vidas Tatarūnas tel. 440-209-0440, e-paštas: tatarunas@att.net*

UŽSIENIO LIETUVIŲ VAIKŲ IR JAUNIMO LIETUVIŠKŲ TEKSTŲ KONKURSO „MANO LIETUVA“ NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija lietuviškų tekstų konkursą „Mano Lietuva“, kuriame kviečia dalyvauti užsienio lietuvius – vaikus ir jaunimą.

Šie nuostatai reglamentuoja konkurso tikslus, rengėjus, organizavimo tvarką, finansavimą ir dalyvių apdovanojimą.

II. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Konkursas skiriamas Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtosioms metinėms.

Juo siekiama skatinti tautiečius aktyviai mąstyti apie Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį, suteikti galimybę jų kūrybinei saviraiškai, stiprinti tautinę ir pilietinę savimonę, ryšius su Tėvyne Lietuva, puoselėti lietuviybės dvasią.

Konkursu skatinama aktyviai vartoti lietuvių kalbą kitakalbėje aplinkoje, mokytis ir mokytis lietuvių kalbos užsienio lietuviškose mokyklose.

III. KONKURSO ORGANIZAVIMAS

Konkursą organizuoja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentas.

Konkurse gali dalyvauti užsienio lietuviai – vaikai ir jaunimas 6 iki 21 metų amžiaus.

Darbai bus vertinami pagal amžiaus grupes: 6-9 m., 10-13 m., 14-17 m. ir 18-21 m.

Konkursui teikiami **įvairaus žanro** (rašiniai, esė, apžvalgos, interviu, eilėraščiai ir kt.) originalūs lietuviški tekstai tema „Mano Lietuva“.

Kiekvienas dalyvis gali pateikti po vieną darbą.

Tekstas neturi viršyti vieno A4 formato lapo (galima rašyti ant abiejų lapo puslapių).

Konkurso pradžia – 2010

m. kovo 10 d., pabaiga – 2010 m. rugsėjo 31 d.

Konkursui siunčiamas darbas privalo turėti informacinę etiketę, kurioje autoriaus būtų nurodyta (siūloma informaciją pateikti teksto pradžioje): autoriaus vardas, pavardė, amžius, kūrinio žanras ir pavadinimas; kontaktai – adresas, telefonas, el. paštas; lankančių užsienio lietuvių švietimo įstaigą – įstaigos pavadinimas ir mokytojo vardas, pavardė.

Darbus prašome siųsti paštu **iki 2010 m. rugsėjo 30 d. imtinai** adresu:

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentui

Konkursui „Mano Lietuva“

**J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
Lietuva**

Darbai, gauti po nurodytos datos, nebus vertinami.

Darbus vertins Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro įsakymu patvirtinta komisija.

Tekstų vertinimo kriterijai: temos atskleidimas, kalbos logiškumas, taisyklingumas, tikslumas, aiškumas, vaizdingumas, gyvumas, glaustumas, turinio originalumas ir savitumas.

Darbai dalyviams nebus gražinami. darbą konkursui dalyvis neatlygintinai perleisdžia konkurso organizatoriui visas autoriaus turtines teises į konkursui pateiktą kūrinių, įskaitant, tačiau neapsiribojant: teise atgaminti kūrinių bet kokia forma ar būdu, išleisti, versti į kitas kalbas, platinti kūrinių originalą ar jo kopijas, viešai rodyti kūrinių originalą ar kopijas, viešai atlikti kūrinių bet kokiais būdais ir priemonėmis, transliuoti, retransliuoti ir kitaip viešai skelbti kūrinių,

SIUVĖJAS APIE PERTEKLIŲ

Vaikščiodamas po Kaziuko mugę, sutikau pažįstamą, netolimą kaimyną siuvėją Martyną. Kadangi senokai į jį kreiptis beteko, nes dabar parduotuvėse bei įvairiuose salonuose gatavų naujų, o „humanose“ padėvėtų bei taip pat naujų rūbų perteklius, nebuvo ir reikalo lankytis. Apsilankau pas jį, jei reikia kelnų juosmenį ar švarką praplėsti. Susitikimu apsidžiaugiau, nes išmintingasis siuvėjas man ne tik rūbą pasiūdavo, bet pokalbiuose atskleidavo tokius dalykus, kokių nei istorikai, nei sociologai, nei filosofai tarsi nepastebi. Vaikščiojom, grožėjomės gausybe meno šedevrams prilygstančių gaminių, kalbinom kūrybingus gamybininkus ir drauge prekeivius. Daugumų deimančiųkų yra formalūs bedarbiai, tačiau drožinėja, pina, mezga, siuvinėja, puodus žiedžia, iš įvairiausios vietinės medžiagos tikrus stebuklus kuria.

Grožėjaus ir stebėjaus, o Martynas staiga, tarsi nei iš šio, nei iš to, pradėjo aiškinti, kad vadinamas bedarbystės perteklius, išlaisvino labai daug sumanių, kūrybingų žmonių nuo monotoniško darbo pramonėje, prekyboje ar dar kokioje srityje, kurie dabar rado progą išreikšti savo kūrybines galias: Kaziuko mugė tikras kūrybingos tautos paveikslas! Daugelis dabar kalba tik apie trūkumus, nepriteklių, stoką, o aš įžvelgiu daug pertekliaus. Nesutiksi nuo bado išsekusio, nuskurusio ar lopiniuoto tautiečio, kalbėk ką nori, rašyk ką nori, važiuok kur nori, tarnauk ar netarnauk

įskaitant jo padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais (internete). Turtinės teisės perleidžiamos neribotam terminui, neribotoje teritorijoje.

Konkurso dalyviai darbų siuntimo išlaidas turi susimokėti patys.

Išsamesnės informacijos apie konkursą galite kreiptis el. paštu ausra.dumbliauskiene@urm.lt

IV. KONKURSO FINANSAVIMAS IR LAIMĖTOJŲ APDOVANOJIMAS

Laimėtojai bus paskelbti kiekvienoje amžiaus grupėje: 6-9 m., 10-13 m., 14-17 m. ir 18-21 m.

Laimėtojai bus apdovanoti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos atminimo .

Laimėtojai ir jų kūriniai bus paskelbti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos tinklalapyje www.urm.lt

Konkursą finansuoja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

savo kariuomenėje, nedirbamos žemės perteklius – dirbk, jei nori, jei bedarbiu nenori būti. Tačiau, anot siuvėjo, ir gerų dalykų perteklius, kokį stebime Lietuvoje, gali virsti blogiu. Jo manymu, Lietuvoje taip sunkiai atgauta laisvė jau persisotinta. Dalis jaunuomenės, galinčios tuoktis, gyvena nesusituokusi arba, kaip tie žvirbliai, kas pavasarį keičia „partnerį“, dar baisiau – adomai su adomais ir ievos su ievomis, kaip kai kuriose doroviškai smukusiose Europos šalyse, jau santuokas kurpia. Siuvėjas mato ir kitokio blogio perteklių.

Iš laisvės pertekliaus istorikai Edvardas Gudavičius lanksčiu ir blogai pririštu liežuviu drįstą Vytautą Didįjį šunsnukiu pavadinti, už lenkiškus pakabukus ne savos tautos ir jos valstybės istoriją viešai garbina Alfredas Bumblauskas, Česlovas Laurinavičius savo begėdiškais pasisakymais smerkia partizanus. O kiek dar kitokių didingos ir garbingos Lietuvos praeities niekintojų! Iš laisvės pertekliaus – iš nuklydimų iš tikrų vertybių lauko į raudonus dirvonus.

Iš nelaisvės pertekliaus 1987 m. radosi mitingas prie A. Mickevičiaus paminklo. Atgavus Nepriklausomybę, iš laisvės pertekliaus kaip iš gausybės rago pasipylė protesto mitingai, piketai, eisenos. Reikėtų pridurti, anot siuvėjo, kad tie mitinguotojai, piketuotojai ir žygeiviai nesuvokia, kad nekultūringi, pikti, įžeidžiantis protestai prieš valdžias, negali sulaukti teigiamo atoveikio („kaip šauksi, taip atsilies“). Antai Kovo 11-sios šventę viena visuomeninė organizacija rengiasi minėti su protesto ženklais. Kalbą rėžti žada Regimantas Adomaitis, Sąjūdžio dvidešimtmečio minėjimą iš Seimo tribūnos tvirtinęs, kad Sąjūdis jau atliko savo misiją ir siūlė jį palikti istorikams. Kas gi nutiko talentingam aktoriui, kad jam nebepatinka Sąjūdis, kad žada per Nepriklausomybės

DIRVAI AUKOJO

Anoniminis, Cleveland, OH.....	100
J.Sulaitis, St. Petersburg, FL.....	25
J.Mačiulaitis, Sunny Hills, FL.....	20
K.Marcinkevičius, Chagrin Falls, OH.....	20
J.Petraitis, W.Hartford, CT.....	20
R.Janušauskas, Cleveland, OH.....	10
R.Lukas, Interlaken, NJ.....	10
Anoniminis, Cleveland, OH.....	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

atgavimo šventę pasitikti ne dainomis „ant Vilniaus kalvų“, o protesto ženklais. Vėl iš pertekliaus, porino siuvėjas. Iš nuoskaudos pertekliaus. Juk buvo LTSR nusipelnęs artistas, galėjo tapti SSRS nusipelnusiu artistu, tačiau netapo, nes Lietuva – nebe LTSR ir SSRS nebėr...Nūnai daug buvusių veikėjų, panašių į minimą artistą, kurie galėjo būti apdovanoti ordinais, medaliais, privilegijomis, o dabar tapo eiliniaisiais piliečiais, kuriuos dar pakibina koki liustracijos komisija ar net bedantis teismas. Pastarieji ir turi nuoskaudos ar net keršto perteklių nesusivokdami, kad tie dalykai labiausiai kenkia jiems patiems.

Ir mane ir siuvėją stebino mugės dalyvių ir lankytojų šviesūs, besišypsantys, šaltukui spaudžiant, šilti veidai. Anot Martyno, patekome į tikrą šviesiaveidžių susirinkimą, kai Lietuvoje rūgščiaveidžių perteklius. Iš tikrųjų, mūsų gėdai, užsieniečiai pastebi, kad šypsenų stokojame, kad čia, kas užsieniuose laikoma blogu tonu, viešai verkšlenama, žinoma, netikromis ašaromis, skleidžiamas neigiamų jausmų užkratas.

Įsigijome su siuvėju po pintinę kokiam nors pertekliui laikyti ir po inkilą čiuilbuonėliams, kad nuo neigiamų jausmų saugotų. Keturių kilometrų ilgio kelias pėsčiomis iki namų neprailgo – iš patirtų įspūdžių ir gerų jausmų pertekliaus.

Algimantas Zolubas

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAUNUČIŲ
KREPŠINIO
PIRMENYBĖS

Visuotinio ŠALFASS suvažiavimo nutarimu ir ŠALFASS Centro Valdybos pavedimu 2010 m. ŠALFASS Jaunučių krepšinio pirmenybes vykdė Čikagos ASK Lituanica, 2010 m. gegužės 22-23 d., Čikagoje, IL. Pirmininkas – dr. Donatas Siliūnas.

Varžybas numatoma vykdyti šiose berniukų ir mergaičių klasėse: B (1994-95 m. gimimo), C (1996-97 m.), D (1998-99 m.), E (2000-01 m.) ir F “molekulių” (2002 m. gim. ir jaunesnių). F “molekulių” klasės ir, galbūt, E klasės komandos bus mišrios.

Dalyvauti kviečiami ŠALFASS sporto klubai ir kiti lietuvių sporto vienetai, atlikę 2010 m. registraciją ŠALFASS-je. Komandų skaičius neapribotas. Jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyresnėse klasėse, kiek sąlygos leidžia. Mergaitės gali žaisti berniukų komandose, bet neatvirkščiai.

Pirminė komandų registracija privalo būti atlikta iki 2010 m. kovo 31 d. imtinai, šiuo adresu: dr. Donatas Siliūnas, 5116 Illinois Ave., Lisle, IL 60532, USA. Mob. tel.: 630-709-3870. E-paštas: dsiliunas@aol.com Namų tel: 630-852-3204.

Po pirminės registracijos bus praneštas varžybų formatas, mokesčiai ir kitos detalės. Galutinė komandų ir žaidėjų registracija su sąrašais ir mokesčiais, privalo būti atlikta iki 2010 m. balandžio 30 d. imtinai, pas dr. Donatą Siliūną.

Viešbučių ir kitas būtines informacijas pateikia rengėjai.

Daugiau informacijų rasite tinklalapyje: www.lituanica.org ŠALFASS CENTRO VALDYBA

LIETUVOS TENISININKAI PARKLUPDĖ DIDŽIAJĄ BRITANIJĄ

Lietuvos vyrų teniso rinktinė pergalingai baigė trijų dienų mūšį prieš Didžiosios Britanijos sportininkus Deviso taurės (Davis Cup) turnyro Europos-Afrikos zonos II grupės pirmojo etapo susitikime. Kovo 7 d. lemiamoje dvikovoje Laurynas Grigelis po atkaklios 5 setų kovos 6:7 (6:8), 7:5, 6:0, 2:6, 6:4 įveikė Dan Evans bei išplėšė pergalę Lietuvos komandai rezultatu 3:2. Lietuvos komandai kitus du taškus laimėjo pajėgiausias mūsų šalies tenisininkas Ričardas Berankis.

Lietuviai antrajame etape išvykoje liepos mėnesį susitiks Airijos tenisininkai, kurie 4:1 nugalėjo Turkijos rinktinę. Didžiosios Britanijos tenisininkai su turkais toliau varžysis dėl išlikimo II grupėje.

Atkakli dvikova

Pirmoje dvikovoje 18-metis Laurynas Grigelis (ATP įvertinime - 521) žaidė su pirmuoju pagal pajėgumą svečiu 23-ėjų metų James Ward (249-oji pasaulio raketė) ir pralaimėjo po trijų setų kovos - 4:6, 2:6, 4:6.

Rezultatą išlygino Ričardas Berankis (198) – geriausias Lietuvos tenisininkas po penkių setų atkaklios kovos rezultatu 6:1, 4:6, 7:6 (7:5), 3:6, 6:3 įveikė Dan Evans (252).

„Tai buvo ilgiausias ir vienas sunkiausių mačų mano karjeroje“, – po dvikovos sakė R. Berankis.

Vėliau britai persvėrė rezultatą 2:1 po dvejetų varžybų - lietuvių duetas L. Grigelis ir 17-metis Dovydas Šakinis (856) kovojo su britais 25-erių metų Colin Fleming (ATP dvejetų vertinime - 53) ir 26-erių metų Kenu Skupski (54) ir pralaimėjo varžovams tik po atkaklaus mūšio rezultatu 0:6, 7:6 (7:2), 5:7, 3:6.

Kitoje R. Berankis dvikovoje vėl atstatė pusiausvyrą – lietuvis įveikė pajėgiausią varžovų rinktinės tenisininką 7:6 (7:4), 6:3, 6:4 bei išlygino rezultatą 2:2.

Lemiamą L. Grigelio pergalę

Lemiamą buvo paskutinė sekmadienio dvikova, kurioje L. Grigelis susitiko su D. Evans. Pirmas L. Grigelio D. Evans susitikimo setas vyko itin atkaklioje kovoje, kurioje abu tenisininkai naudojo savų padavimų pranašumą. Jis baigėsi „tie-break“, kuriame sėkmė buvo palankesnė britui D. Evans – 8:6 (setas – 7:6).

Antrame sete žaidimo braižas nesikeitė. Ir D. Evans, ir L. Grigelis taškus pelnydavo tik po savo padavimų serijų. 11 geime lietuvis pagaliau atliko „break“ ir savo progos nepaleido, laimėdamas partiją gražiu stiliumi - 7:5 (per 45 min.).

Trečiajame sete pasitikėjimą savo jėgomis įgavęs lietuvis diktavo savo sąlygas ir vos per 20 minučių 6:0 sutriuškino D. Evans.

Ketvirtos partijos pradžioje - antrame ir trečiame žaidime - L. Grigelis ir D. Evans pelnė taškus per varžovo padavimus, tačiau netrukus ėmė ryškėti jaunesnio lietuvio nuovargis. Britas atliko „break“ šeštame žaidime, laimėjo tašką per savo kitus padavimus, atitrūko 5:2 ir laimėjo setą - 6:2.

Lemiamas setas vyko taškas į tašką, kol penktame žaidime L. Grigelis atliko „break“, didvyriškomis pastangomis laimėjo setą 6:4 ir padėjo Lietuvos rinktinėi nugalėti mače - 3:2. Paskutiniame rate per savo padavimus lietuvis atsiliko 0:40, bet atsitiesė ir šventė pergalę. ELTA

Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis per Vilniuje, V. Gerulaičio teniso akademijoje, vykstančio Deviso taurės (Davis Cup) varžybų Europos/Afrikos zonos II grupės pirmojo etapo dvikovą su britu Dan Evans. ELTA

LIETUVOS TENISO RINKTINĖ ŽAIS AIRIJOJE

Susidomėjimas tenisu Lietuvoje aplenkė populiariausią sporto šaką laikomą krepšinį. Priežastis – labai paprasta. Lietuvos vyrų teniso rinktinė, kurią sudaro jauni ir dėmesiu dar neišlepinti žaidėjai 19-metis Ričardas Berankis, 18-metis Laurynas Grigelis, 17-metis Dovydas Šakinis bei 15-metis Lukas Mugevičius, vadovaujami sumanaus kapitono ir trenerio Remigijaus Balžeko, Deviso taurės mače nugalėjo teniso įkūrėjos Didžiosios Britanijos komandą - 3:2.

Varžyboms tarp Lietuvos ir D. Britanijos nušviesti buvo akreditavęsi net 77 žiniasklaidos atstovai. Svečiai buvo iš solidžių BBC, „Daily Telegraph“, „Independent“ ir „Reuters“ kompanijų.

Vyr. teisėjo priekabės

Tarptautinės teniso federacijos (ITF) deleguotas

rungtynėms teisėjas Stephane Apostolou iš Prancūzijos stebino ir erzino lietuvių savo priekabumu. „Jautėsi reikalavimų „perspaudimas“. Pavyzdžiui, S. Apostolou kiekvieną dieną reikalaudavo padidinti arenos matmenis po 20 cm, liepė uždengti arenoje esančioje kavinėje alaus pavadinimą, galiūno Žydrūno Savicko klubo lauko iškabą, norėjo pašalinti šviežias sultis gerti kviečiantį skelbimą“, – pasakojo spaudos centro vadovas. Taip, galima šį prancūzą suprasti, nes teisėjas jautėsi atvykęs į trečiarūšę pagal teniso pajėgumą valstybę ir buvo įsitikinęs, jog gali kaip panorėjęs šokdinti šeiminius.

Ilgai mėgautis pergale šlove Lietuvos tenisininkai neturės kada. Jau liepos 9-11 d. jie Dubline „Fitzwilliam Lawn Tennis Club“ arenoje, jėgas išmėgins su Airijos komanda, kuri nugalėjo turkus. LRT

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.